

BIBLIOTEKA KRAKÓW

VI 2024 | NR 6 (79)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

**Gabinet Sławomira Mrożka
przy Powroźniczej 2**

s. 3-4

**Filia Gotyk (nr 57)
już otwarta!**

s. 7

**Tydzień francuski
w Bibliotece Kraków**

s. 8

Na okładce: Czytający pasażerowie samolotu dostępnego w Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brağiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Agnieszka Bisikiewicz, Jan Brodowski, Paweł Czachor, Artur Czesak, Joanna Gruszka, Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska, Anna Jędrzejowska, Małgorzata Kosmała, Małgorzata Koźma, Radosław Kurzeja, Greta Lemanaitė, Janusz M. Paluch, Anna Piechota, Agnieszka Sabak, Ewa Strach, Anna Szczerbowska, Piotr Wasilewski, Barbara Zajązkowska

Fotografia we wstępniku: Radosław Kurzeja
Opracowanie redakcyjne, korekta: Agnieszka Sabak, Anna Piechota

Wydawca: **Biblioteka Kraków**

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100

(czynny w godz. 8:00–15:30)

E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska

Skład i przygotowanie do druku: Pracownia Słowa

Nakład 2200 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

#biblioteka #bibliotekakrakow #dzienksiazki
#swiatowydzienksiazki #literatura #prawaautorskie
#ksiazkoholizm #bookish #czytelnictwo
#czytambolubie #kochamksiazki #bookstagram
#nieczytasznieidęztobądofożka #serce #kochamksiazki

Izabela Ronkiewicz-Brağiel
Redaktor naczelna

Za jeden uśmiech!

Wakacje tuż tuż, a jak wolne, to odpoczynek, wycieczki, spacer i zwiedzanie. Kraków zaprasza turystów i mieszkańców, oferując ciekawe trasy turystyczne i moc zabytków. Miasto zaprasza nieodmiennie do kościoła Mariackiego, gdzie za ołtarzem całe wieki leżała żółta ciemka. Utrwaliła ją w swojej powieści Antonina Domańska. Biblioteka Kraków zaś ustanowiła słynną nagrodę. Właśnie została ona przyznana po raz ósmy! Ale Kraków to nie tylko Stare Miasto. My zapraszamy do nowo otwartej Filii Gotyk (nr 57) na osiedlu Gotyk, która swoim wystrojem pięknie nawiązuje do historii ołtarza Wita Stwosza. Dochodzą nas słuchy, że ciągną tam tłumy nowych czytelników, co bardzo cieszy każdego bibliotekarza.

Rozpoczynają się również biblioteczne pikniki literackie – podczas pierwszego zabierzemy Was do Francji. Finałowym wydarzeniem literackiego tygodnia będzie piknik 29 czerwca w Bibliotece Głównej przy ul. Powroźniczej. Będzie elegancko i wytwornie, tanecznie i teatralnie, zabawowo i śmiesznie. O szczegółach koniecznie przeczytajcie w Kalendarium wydarzeń na s. 22–23.

Mamy nadzieję, że biblioteka na Powroźniczej pozostanie w centrum Waszego zainteresowania na dłużej nie tylko z powodu pikników. Pod koniec czerwca szykujemy tam superniespodziankę ze Sławomirem Mrożkiem w roli głównej. 28 czerwca planujemy wielkie otwarcie Gabinetu Sławomira Mrożka. Będzie w nim można zobaczyć pamiątki po pisarzu: jego rzeczy osobiste, dokumenty, ulubione drobiazgi, a także jego domową bibliotekę, gry strategiczne, w które namiętnie grywał, i... Tego już nie zdradzimy, ale gwarantujemy, że będziecie zaskoczeni.

A to wszystko, Drodzy Czytelnicy, za Wasz jeden uśmiech!

Auto-da-fé Sławomira Mrożka (tak zwane)

Rozmowa z Janem Polewką, długoletnim dyrektorem Teatru Groteska, autorem projektu **Gabinetu Sławomira Mrożka**

Jako licealista wchodziłem od strony ulicy na podwórze przy Krupniczej i zobaczyłem nad ulicą fruujące takie czarne, zwęglone papiery. Pomyślałem sobie, że komuś powieść nie wyszła, wrzucił ją do pieca, pociągnęło przez komin, no i fruwa teraz. Ale nie – jak wszedłem na podwórko, to był ogień gdzieś na półtora metra, a chudy czarny Mrozek długą tyką wypychał te papiery do ognia. Było to tak zwane auto-da-fé Mrożka, którego ja jestem już prawdopodobnie jedynym żyjącym świadkiem.

A.S.: Jesteśmy w ogrodzie siedziby głównej Biblioteki Kraków przy ul. Powroźniczej 2. Przygotowuje Pan oryginalne biurko Mrożka do ekspozycji Gabinet Sławomira Mrożka w całości przez Pana zaprojektowanej.

J.P.: Tak sobie myślę, ile tu powstało dzieł, ile znanych utworów. I nie tylko Mrożka, bo potem on, wyjeżdżając, zostawił je Adasiowi Macedońskiemu, którego rysunki i wiersze były potem często w „Przekroju”. To biurko to taki Kantorowski „przedmiot trzeciej rangi”, wydawałoby się bez znaczenia, a ileż się przy nim działo, ile rozmów, ile tekstów tu powstało...

Tu mi się przypomina à propos malowania (Jan Polewka restauruje biurko tużem) i Mrożka. Miałem pomalować swój pokój. Przyszedł kolega z sąsiedztwa i rozłożyliśmy gazety, w tym bardzo dużo starych „Przekrojów”. Byliśmy już wtedy studentami. I oczywiście, co się nam szybko rzuciło w oczy, pełno „Mrozków”! I cały dzień w ogóle nie malowaliśmy ścian, tylko czytali.

Chciałbym, żeby ono się zrobiło tajemnicze, takie Danielo-Mrozowskie.

To świetne określenie! Ale pozostaniemy jeszcze chwilę przy Kantorze.

On odkrył wagę przedmiotów, co natychmiast wyczuł Jonasz Stern, mój profesor. Kiedy zaczęto wystawiać *Umartą klasę*, podszedł do mnie i mówi: „Panie, panie, czy pan to już widział? Musi pan koniecznie zobaczyć!”. On sam ledwo uciekł – nago – z rozstrzelania. Dostał się na Węgry. I tam podawał się za barona węgierskiego. Wyrobili mu jakieś papiery i... no właśnie to są takie niezwykle historie zwykłych ludzi, z których my czasem sobie nie zdajemy sprawy.

Od lewej: Jan Polewka, Halina Szłapa, Marek Feliks wybierają wykładzinę. Czarna!

A Mrozek to świetnie czuł! W jednej ze swoich pierwszych sztuk *Pieszko* przedstawił samego siebie nastoletniego z ojcem idących przed siebie w czasach tużpowojennych. A Jarocki to tak wystawił, że cała scena w Teatrze Dramatycznym w Warszawie była pokryta sztucznym błotem i ci ludzie z tymi swoimi tobotkami szli. To było mocne! Oni wszyscy się z tym zmagali (z doświadczeniem wojny).

Właściwie dlaczego Mrozek od początku swojego „zaistnienia” w „Szpilkach”, a potem w „Przekroju” był tak popularny?

Bo był to czas, co warto podkreślić, kiedy skończyły się już wszystkie akademie, wszystkie „ku czci”, wszystkie „Stalin! Bierut!” minęły, a młodzież szkolna zawsze pierwsza reaguje satyrą, śmiechem na takie rzeczy. Dalej próbowano jeszcze lansować Polskę Ludową, że tam... martyrologia, te wszystkie wojenne historie – już nie radzieckie, tylko polskie bardziej. Ale ciągle była ta tromtadracja, a młodzież po prostu bardzo lubi sobie kpić, żartować. Bo wtedy, w Polsce postalinowskiej, byliśmy trochę jakby w innej rzeczywistości. Ustąpił dyktat i wszyscy zapragnęli się śmiać. Szczególnie młodzi ludzie. Podobnie jak w XIX wieku Alfred Jarry napisał w liceum – taka jest legenda – *Króla Ubu* jako kpinę licealistów z historii, z bohaterstwa, tu był ten sam mechanizm. Poza tym Mrozek był bardzo

zabawny i trafił w taką społeczną potrzebę „odśmiania” wtedy. A młodzi robią to pierwsi, najchętniej...

Jest Pan pierwszym „dzieckiem” Domu Literatów na Krupniczej. I widywał Pan Mrožka jako chłopiec.

Zamieszkał na Krupniczej w latach 50. Muśiałem go widzieć, jeszcze kończąc podstawówkę, ale tego nie pamiętam. Zacząłem go pamiętać, gdy przechodził tajemniczo przez podwórko, taki chudziutki, na czarno ubrany, wysoki, z ostrym nosem, w okularach, tak jak go na zdjęciach Plewińskiego widzimy, jak go rysował profesor Stopka w karykaturach. Ale dlaczego ja wtedy już wiedziałem, kto to? Bo wtedy Mrozek zaczął być trochę znany i tygodnik „Przekrój”, który wtedy wszyscy czytali, zajął się nim i on praktycznie w co drugim numerze zamieszczał swoje rysunki i krótkie teksty satyryczne. To była *Polska w obrazach Sławomira Mrożka* i *Przez okulary Sławomira Mrożka*. Myśmy to bardzo chętnie, jako młodzi, ale już orientujący się, w czym rzecz, licealiści bardzo chętnie czytali. I on powoli stał się nie tylko dla moich szkolnych kolegów z liceum plastycznego, ale i dla kolegów z podwórka takim...

Idolem? Autorytetem?

Wszyscy byliśmy takimi projektami na sąsiadów Sławomira Mrożka, tylko że on nas potem opuścił. Myśmy go bardzo wypatrywali. Był kimś i to robiło wrażenie. A on tak jakoś był w sposób naturalny tym kimś, nie grał tego – taki był. Z jednej strony wycofany, skromny, milczący, nieszukający poklasku, a z drugiej strony, wydaje mi się, że jednak pycha... nie – duma w nim była, poczucie, że potrafi rzeczy ująć, zobaczyć i wyśmiać, opisać.

Panie Janie, podkreśla Pan, że Dom Literatów na Krupniczej jest przedstawiany poważnie, a przecież było tam też bardzo wesoło. Anegdota z Mrožkiem?

W pewnym momencie, to była wojna francusko-wietnamska, Mrozek oburzony, że Francuzi-kolonialiści tam sobie poczynają, pacyfikując kobiety i dzieci wietnamskie, a potem spacerują na corso w Nicei zadowoleni z siebie, coś takiego napisał. ▶

► A niedługo potem spotkał Stefana Kisielewskiego. I „Kisiel” mówi do niego: „Noo, czytałem, czytałem, napisał pan o Wietnamie”. Mrożek spodziewał się pochwał, a Kisiel pyta: „A Pan był w Nicei?”. Mrożek: „Skąd, nie byłem”. „To co pan pieprzy!”. To mu dało do myślenia. Wspominał, że potem ciągle go to dręczyło i od tamtego momentu zaczęło się jego inne spojrzenie.

Czasem przychodził jego przyjaciel Leszek Herdegen, znany wtedy aktor. Stawał na podwórzu (a Mrożek mieszkał na poddaszu) i mówił, właśnie mówił, nie krzyczał,

pięknym niskim, basowym głosem: „Sławek”. Cały dom słyszał, że przyszedł Herdegen. A Mrożek wystawiał swój ostry nos z małego okienka i odbywały się jakieś dialogi, że zaraz schodzi i tak dalej...

To teraz o auto-da-fé.

Byłem tego świadkiem. Tak. Wśród tych papierów był prowadzony przez 13 lat pamiętnik. Pomyślałem tak, kiedy przeczytałem o tej scenie w *Dzienniku*. W 2012 roku zdarzyło mi się gościć u państwa Mrozków w Nicei na kolacji. Wtedy tak trochę

dopytałem o pamiętnik, a Mrożek powiedział: „Tak. Pamiętnik też. Spaliłem wtedy moją przeszłość”. Została mi z tego dedykacja w jego książce *Baltazar*, gdzie napisał „Janowi Polewce, świadkowi mojego wielkiego ogniska”.

Tak bym podsumował, że ta jego wyprawka, kiedy spalił przeszłość, to właściwie był początek wolności, emigracji i jego długiej wędrówki.

| Rozmawiała: Agnieszka Sabak

Kosmiczna przygoda

Polska Agencja Galaktyczna wezwała do swoich szeregów adeptów, którzy chcieli podbić Kosmos. Nie było to jednak łatwe zadanie, szkolenie okazało się wymagające, ale cóż to dla przyszłych astronautów! Aby zdobyć dyplom, należało się wykazać odwagą, sprytem, kreatywnością i wiedzą.

Biblioteka przekształciła się na ten dzień w Stację Szkoleniową, z laboratorium, magazynem radioaktywnym oraz ciemnią obserwacyjną, w której uczestnicy mogli poznać gwiazdozbiory widoczne na wiosennym niebie. Pojawiła się również sala wykładowa z Układem Słonecznym. Nie zabrakło symulatora wizyty na Marsie, gdzie zadaniem uczestników było przeprowadzenie łązków przez nieprzyjazny, skalisty i trudny teren Czerwonej Planety.

Bibliotekarze wcielili się w różne role i to nie tylko astronautów, naukowców czy inżynierów, wśród obecnych była też Księżniczka Leia oraz tajemniczy przedstawiciel Obcej Cywilizacji... Astronauci przybrali słowiańsko brzmiące imiona: Bożydar, Dobrawa, Helena, Jaśmina, Radochna, Wanda, Witomysł oraz Ziemowit. Nad całością czuwała kapitan Pełka, a pomocą służył multimedialny Robot Pokładowy oraz Mól Gustaw, który przybrał postać z Gwiezdnych Wojen i dzierżąc miecze świetlne, wskazywał drogę zagubionym adeptom, dodając otuchy napisem „Niech Moc Będzie z Wami”.

Na kursantów czekały cztery misje: ratunkowa, obserwacyjna, eksperymentalno-badawcza i dyplomatyczna. W każdej z nich trzeba było rozwiązać trudne zadania, wykazać się wiedzą na temat Układu Słonecznego, odszukać wskazówki na rozgwieżdżonym niebie, posegregować odpady radioaktywne z przestrzeni kosmicznej

oraz wykazać się umiejętnościami manualnymi przy tworzeniu „mikrokosmosu w pudełku” czy rakiety ratunkowej wykonanej techniką origami. Aby zdobyć niektóre części potrzebne do budowy rakiety, śmiałkowie musieli przedrzeć się przez deszcz meteoroidów i ominąć skały księżycowe.

Największym wyzwaniem okazało się spotkanie z Obcym, który potrzebował pomocy w powrocie na planetę XYZB2024. Obowiązkowo, przed kontaktem z kosmitą, kadeci musieli zapoznać się z Protokołem Spotkania Obcej Cywilizacji. Z Obcym trudno było się porozumieć, gdyż mówił

w nieznanym języku. Księżniczka Leia pomogła rozszyfrować kilka słów, jednak reszta zadania należała do kursantów, a tych było aż 131!

Po ukończeniu czterech misji kandydaci starający się o przystąpienie do Polskiej Agencji Galaktycznej weryfikowali swoje osiągnięcia w gabinecie Dyrektora, tam też uzyskiwali pamiątkowy certyfikat. Teraz droga do odkrywania odległych Galaktyk stoi przed nimi otworem.

| Teresa Tlatlik, Ludmiła Guzowska, Joanna Gruszka

VIII edycja Nagrody Żółtej Cizemki

Znamy najpiękniejszą i najbardziej wartościową książkę wydaną w 2023 roku adresowaną do młodszych czytelników. Decyzją Kapituły Nagrody Żółtej Cizemki w składzie: Katarzyna Wądołny-Tatar – przewodnicząca, Marcin Bruchnalski, Wioletta Gawlik-Janusz, Iwona Haberny, Anna Machwic, Izabela Ronkiewicz-Brągiel oraz Agnieszka Staniszevska-Mól laureatkami VIII edycji Nagrody zostały Justyna Bednarek oraz Nika Jaworowska-Duchlińska, twórczynie książki *Hip, Hip, kura!* wydanej nakładem wydawnictwa Światlik. Fundatorem Nagrody jest Prezydent Miasta Krakowa Aleksander Miszalski. Laureaci oprócz nagrody finansowej otrzymują także wyjątkową statuetkę.

Serdecznie zapraszamy 1 czerwca 2024 r. o godz. 12:00 do ogrodu Biblioteki Głównej (ul. Powroźnicza 2) na spotkanie autorskie oraz wręczenie nagrody laureatkom.

Książka nagrodzona:
Justyna Bednarek, *Hip, hip, kura!*, ilustracje: Nika Jaworowska-Duchlińska, Wydawnictwo Światlik, Białystok 2023
Pełna optymizmu i ciepła, idealna do rodzinnego czytania książka. Mali i duzi czytelnicy będą przy niej pękać ze śmiechu, ale równocześnie znajdą inspirację do poważniejszych rozmów: o znaczeniu przyjaźni, więziach rodzinnych i o tym, jak mądrze radzić sobie z atakującymi nas z każdej strony

Powstał z tego obszerny, wyczerpujący raport. My, Ziemiańskie, jesteśmy naprawdę interesującymi istotami. Zapraszamy Cię do zapoznania się z raportem zatytułowanym *Ziemiańskie*, który stworzyli Ewa Solarz i Robert Czajka.

(Anna Machwic)

Książki nominowane:
Anouk Herman, *Nigdy nie będziesz szło samo*, Wydawnictwo WAB / Grupa Wydawnicza Foksal, Warszawa 2023

Nigdy nie będziesz szło samo to odważna proza osoby wrażliwej na światy społeczne młodych ludzi. Właśnie: światy społeczne (a nie: świat społeczny) – niekiedy postrzegane jako łączne, innym razem rozłączne, równoległe, przecinające się, splecione i splątane, co osoba autorska pokazuje poprzez portretowe epizody nastolatków i młodych dorosłych poszukujących możliwości życia we wspólnocie, a także lokujących się z wyboru lub pod przymusem poza daną wspólnotą. Proza Anouk Herman każe przestać nam udawać, że kwestie ważne dla młodego pokolenia są ich wymysłem, albo że są nieistotne, marginalne, dotyczą kogoś innego i zdarzają się tylko innym.

(Katarzyna Wądołny-Tatar)

Ewa Solarz, *Ziemiańskie*, ilustracje: Robert Czajka, Wydawnictwo Druganoga, Warszawa 2023

Wiecie, co to dane statystyczne? Albo infografika? Nie? A może chcielibyście się dowiedzieć tego od kosmitów, którzy obserwowali i skrupulatnie opisali nas, Ziemiańskie? Przyjrzeni się dokładnie wszystkim aspektom naszego życia na Ziemi, a jest tych zagadnień naprawdę sporo. Żeby przedstawić zebrane informacje w przejrzysty sposób, posłużyli się rysunkami, wykresami, procentami, infografikami i statystyką.

Marcin Szczygielski, *Zbójcekie nasienie*, ilustracje: Marcin Szczygielski, Instytut Wydawniczy Latarnik, Warszawa 2023

Antosia, którą czytelnicy poznali niedawno jako *Antosię w bezkresie*, trafia tym razem na bezkres Kazachstanu. Jest rok 1940, świat rządzi się swoimi prawami, a jedena-stoletnia bohaterka mierzy się ze światem dalekim od dziecięcego raju. Z jednej strony musi szybciej dorosnąć, z drugiej wciąż jest dzieckiem pełnym dziecięcych tęsknot i marzeń. Opowieść trzyma w napięciu – które z marzeń uda się spełnić, a gdzie bezwzględne życie uderzy zniemacka? Kibicujemy Antosi od pierwszej do ostatniej strony...

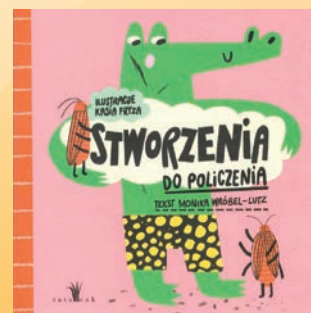
(Agnieszka Staniszevska-Mól)

Monika Wróbel-Lutz, *Stworzenia do policzenia*, ilustracje: Kasia Fryza, Wydawnictwo Tatarak, Warszawa 2023

Książeczka, przy której będą dobrze się bawić zarówno najmłodszy czytelnicy, jak i ich rodzice. Zabawne zwierzątka nauczą liczyć, a przy okazji cieszyć się wesołymi rymowanymi. Piękne w swej prostocie, adekwatne do wieku czytelnika (1–3 lat) ilustracje Kasi Fryzy pokazują, jak można interpretować świat i kolory. Książeczka jest też obiektem do bezpiecznej zabawy – ma grube, kartonowe strony, zaokrąglone rogi i format w sam raz dla małych rączek. Książeczka, do której dziecko będzie chętnie wracać, rymując z dorosłym na przykład taką wesołą wylizankę: „Dziewięć nie-toperzy: osiem zwiisa, a jeden leży”.

(Anna Machwic)

| Anna Szczerbowska

Tydzień bibliotek

Konkurs recytatorski organizowany przez Filię nr 52 oraz MDK Fort 49 „Krzesławice”

Spotkanie autorskie z Leszkiem Gnoińskim

Akcja czytelnicza na Smoczym Skwerze

XI Rabka Festival – Międzynarodowy Festiwal Literatury Dziecięcej

Rabka-Zdrój, 17–20 lipca 2024

Czy wiecie, że książki i marzenia naprawdę zmieniają świat? Przekonacie się o tym podczas tegorocznej edycji Rabka Festival.

Zapraszamy na wypełnione dobrymi książkami i świetną zabawą wakacje w jednym z najpiękniejszych polskich uzdrowisk. Przed wami 50 wydarzeń dla dzieci, młodzieży i dorosłych: wystawy ilustracji, spotkania z ulubionymi autorami, kreatywne warsztaty, gry terenowe i wieczory wspólnego czytania z udziałem znanych aktorów.

Wśród gości: Margit Auer, Rotraut Susanne Berner, Agnieszka Dąbrowska, Barbara Gawryluk, Dorota Gellner, Marta Guśniowska, Annette Huber, Riikka Jäntti, Marek Kamiński, Barbara Kosmowska, Åsa

Lind, Eliza Piotrowska, Katarzyna Ryrych, Barbara Sadurska, Małgorzata Swędrowska, Ilona Wiśniewska i Paulina Wyrst oraz laureatki Nagrody Żółtej Cizemki: Justyna Bednarek i Nika Jaworowska-Duchlińska.

Dorosłych zapraszamy 19 lipca na konferencję, podczas której 13 ekspertów opowie, jak inspirować dzieci do wielkich marzeń i uczyć wytrwałości w ich spełnianiu.

Szczegółowy program na stronie www.rabkafestival.pl

| Iwona Haberny

Filia Gotyk

Ogólnopolski Tydzień Bibliotek zakończył się w Bibliotece Kraków otwarciem Filii Gotyk (nr 57). O utworzenie biblioteki w tej części miasta zabiegaliśmy od 2022 roku. Wtedy, dzięki wsparciu władz miasta, udało się wygospodarować w budżecie Krakowa środki na zakup pomieszczeń użytkowych na parterze budynku przy ul. ks. J. Meiera 16c. W drugiej połowie 2023 roku rozpoczęto prace adaptacyjne nowej placówki. Firma „Metawnętrza” Michalina Wojdyła i Kevin Lambert opracowała projekt aranżacji jej wnętrza. Zaprojektowana została strefa dla młodzieży, strefa dla dorosłych, strefa dla najmłodszych oraz ich rodziców, a także toalety, w tym dla osób z dysfunkcją ruchu oraz dla dzieci. Prace remontowe przeprowadziła firma „Witek” Józef Witek z Siołkowej koło Grybowa, a funkcjonalne meble wykonała firma „Gabi” z Kolbuszowej. Sprzęt komputerowy zakupiono ze środków pozyskanych w ramach projektu „E-usługi w Bibliotece Kraków wraz z wdrożeniem nowoczesnej infrastruktury informatycznej” współfinansowanego przez Unię Europejską jako część Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014–2020.

Nowo powstałej filii dodano przydomek „Gotyck” pochodzący od nazwy osiedla, na którym powstała. Ważną rolę odgrywa w niej kojarząca się z gotykiem... cizemka, czyli bućk zza ołtarza Wita Stwosza w kościele Mariackim, której znalezienie

w czasie restauracji ołtarza ponad sto lat temu zainspirowało Antoninę Domańską do napisania popularnej powieści *Historia żółtej cizemki*, znanej od dekad pokoleniom czytelników. Z tą historią związana jest Nagroda Żółtej Cizemki przyznawana przez Bibliotekę Kraków od 2017 roku w ogólnopolskim konkursie na najlepszą książkę dla dzieci i młodzieży. Do epoki gotyku nawiązuje również obraz na ścianie w dziale dziecięcym oraz tapeta z planem średniowiecznego Krakowa na ścianie hallu.

Co wyróżnia Filię Gotyk? Przestronne i estetyczne wnętrza dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, przytulny kąciak dla dzieci oraz pomieszczenie dla rodzica z dzieckiem, przyjazna przestrzeń dla młodzieży, wydzielone miejsca do indywidualnej pracy, a przede wszystkim dostęp do księgozbioru liczącego blisko 10 000 woluminów oraz profesjonalna i życzliwa obsługa.

W dniu otwarcia z oferty tej Filii skorzystało ponad 100 czytelników, którzy wypożyczyli ponad 250 książek. Cieszymy się z tej frekwencji i zapraszamy kolejne osoby, bo przecież jest to „Biblioteka – miejsce na czasie”.

| Piotr Wasilewski

„Zgrana Biblioteka” z wydawnictwem REBEL

Któż nie lubi gier planszowych? Zapewniają świetną rozrywkę, jednocześnie rozwijając logiczne myślenie. Wielbiciele planszówek znajdą coś dla siebie również w Bibliotece Kraków.

Od maja 2019 r. działają u nas wypożyczalnie gier planszowych. W wybranych filiach (16, 20, 31, 42, 45, 47, 48, 51 oraz 56) znajdziecie i wypożyczyć do domu gry strategiczne, edukacyjne, literackie, historyczne, przygodowe, rodzinne czy imprezowe.

Jako że dobrego nigdy za wiele, Filia nr 20 wzięła udział w programie wydawnictwa REBEL „Zgrana Biblioteka”. W ramach projektu pracownicy Filii przygotowali wystawkę promującą gry planszowe, warsztaty grania w planszówki dla dzieci oraz rodzinny turniej gier rodzinnych, uczestniczyli także w przygotowanym przez wydawnictwo szkoleniu. Dzięki udziałowi w projekcie zbiory Filii nr 20 wzbogacił pakiet gier ufundowany przez organizatora – firmę REBEL.

| Anna Szczerbowska

Ale odlot!

Drodzy Czytelnicy, mamy to! Jak zapewne się domyślicie, chodzi o realizację literackich tygodni zakończonych piknikami organizowanymi w ogrodzie Biblioteki Głównej. Spieszymy Was zapewnić, że znów będziemy mogli wspólnie cieszyć się swoją obecnością i bawić podczas tego charakterystycznego dla Biblioteki Kraków święta literatury i kultury. W tym roku wybierzemy się do Francji, Wielkiej Brytanii i Chin. Czy nie uważacie, że to całkiem niezły plan jak na jedne wakacje? Cały cykl rozpoczniemy spotkaniem z pracownikami Centrum Edukacji Lotniczej, którzy udzielą praktycznych porad dotyczących zarówno przygotowań do podróży samolotowych, jak i samego lotu. Od nich dowiemy się, co bezpiecznie możemy przewozić i czy np. fragment rafy koralowej jest odpowiednią pamiątką z wakacji. Słowo się rzekło, pora więc ruszać w drogę.

Pierwszy kierunek to Francja i to już niebawem, bo w dniach 24–29 czerwca. Od poniedziałku do piątku spotykać się będziemy w filiach Biblioteki Kraków na warsztatach, slajdowiskach i spotkaniach autorskich, by w sobotę, podczas tradycyjnie już organizowanego pikniku literackiego, wziąć

udział w przedstawieniu teatralnym, nauce tańców dworskich, podjąć próbę nauki języka francuskiego i poprzez zabawę poznać różne oblicza Francji oraz jej kulturę. Do współpracy przy jego organizacji zaproszony został Instytut Francuski w Krakowie, a dodatkowego smaczku całemu wydarzeniu doda możliwość zwiedzania otwartego w budynku przy ul. Powroźniczej 2 Gabinetu Sławomira Mrożka i spotkania się oko w oko z pisarzem. To jeszcze nie koniec niespodzianek, tym razem kierowanych do najmłodszych – swoje odwiedziny podczas pikniku zapowiedział Mały Książę, bohater książki Antoine'a de Saint-Exupéry'ego. Jak zwykle program przygotowany został tak, by każdy, duży czy mały, znalazł coś odpowiedniego dla siebie. I znowu wzorem lat ubiegłych za udział w proponowanych aktywnościach na specjalnych „biletach lotniczych” będzie można zbierać naklejki.

Zgromadzenie trzech naklejek uprawniać będzie do odbioru pamiątkowych gadżetów. Po ich obiór zapraszamy po ostatnim spotkaniu z całego cyklu.

Kolejne literackie tygodnie odbędą się: 8–13 lipca (tydzień brytyjski) i 5–10 sierpnia (tydzień chiński). A wszystko to dzieje się w ramach projektu „Odlotowe podróże po literaturze” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Szczegółowe informacje dotyczące programu podawane będą na bieżąco na stronie internetowej www.biblioteka.krakow.pl, w naszych bibliotecznych mediach społecznościowych, na plakatach informacyjnych, w niniejszym miesięczniku oraz lokalnych mediach.

| Anna Grychowska

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dziennik wrażeń

15 lutego: Rozpaczam czytanie najnowszej książki Tomasza Wiśniewskiego. Tym razem autor postanowił napisać dziennik.

17 lutego: Trzeba przyznać, że Wiśniewski ma niesamowite, pełne niespodziewanych zwrotów życie, a przynajmniej bujną wyobraźnię, ale czy tak naprawdę wyobraźnia i życie nie są jednym i tym samym?

19 lutego: Kolejne przeczytane wpisy utwierdzają w przekonaniu, że mamy do czynienia z najdojrzałszą książką pisarza. Znane z poprzednich pozycji chwytliwy i tropowy styl znajdują tu doskonalszą formę. W *Moim życiu*, podobnie jak w debiutanckim *O pochodzeniu tajdaków*, poznajemy życie, przemyślenia i codzienne przygody narratora. Tym razem siła ciężkości z dziania się została przeniesiona na myśli, idee i opinie. Mimo zmian proza nie traci nic ze swojej lekkości oraz purnonsensowego charakteru.

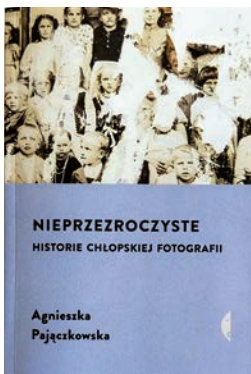
22 lutego: Znowu nieźle się uśmieiałem, humor i absurd górują nad treścią dziennika. Na przykład wtedy, gdy narrator, podając znanemu tłumaczowi słynną, niewydaną do tej pory w Polsce książkę z sugestią przekładu, z zaskoczeniem odkrywa, że dzierży w dłoni coś zgoła innego.

24 lutego: Niesprawiedliwe byłoby wszakże zredukowanie *Mojego życia* do zabawnej humoreski czy gry z literackim dziełctwem. Znajdziemy tu drugie dno, zakamuflowane przemyślenia nad religijną tradycją, społeczno-politycznymi zawirowaniami oraz nawiązania do współczesnej i dawnej kultury.

26 lutego: Jest godzina 22:13, skończyłem czytać. Była to wyborna lektura. Polecam zwłaszcza na codzienne trudy!

| Radosław Kurzeja

TOMASZ WIŚNIEWSKI
MOJE ŻYCIE
Wydawnictwo Lokator | Kraków 2023

Czuje spojrzenie

Spalone, zniszczone, wyrzucone na śmietnik – bezwartościowe. A może porzucone gdzieś na strychu. Niechciane fotografie naszych przodków.

„Nieprzezroczyście”, czyli nieobiektywne, obecne, widoczne, osadzone w kontekście. Autorka zadaje pytanie: co fotografia pokazuje, a co ukrywa przed oczami patrzących? Filtr współczesnej wiedzy nie pozwala nam bowiem patrzeć na stare zdjęcia naiwnie, ze słodką nutą nostalgii jedynie – wiemy, że kryje się za nimi trudna historia niedoli chłopskiej. A ponieważ 70% społeczeństwa wywodzi się ze wsi, jest to opowieść o naszej wspólnej przeszłości.

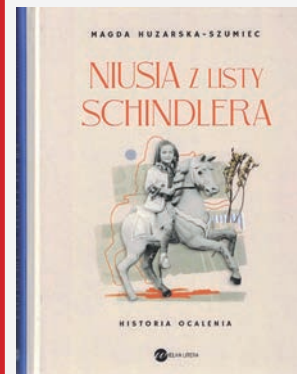
Nieprzezroczyście to połączenie refleksji na temat fotografii, społeczno-ekonomicznego portretu warstwy chłopskiej i losów jej przedstawicieli – postaci uwiecznionych na zdjęciach.

Na początku każdego rozdziału znajdziemy reprodukcję fotografii, na którą autorka patrzy z wrażliwością, przedstawia fakty i snuje rozważania. Bada kadr, sprawdza warsztat i miejsce autorów zdjęć w lokalnej społeczności, zachwyca się ich pomysłowością, próbuje poznać punkt widzenia fotografów i motywacje fotografowanych. Poruszają nas ich historie – te rzeczywiste i te wymyślone, które dopowiadamy sami, żeby wypełnić pustkę.

Te pojedyncze eseje, krótkie i tworzące zamknięte całości, to idealna pozycja na czas podróży. To książka, którą czyta się z ciekawością, ale i swego rodzaju zadumą. A przy okazji lektury zerknijcie w stare albumy rodzinne albo skrzynie przechowywane na strychach, może i Wy znajdziecie tam zapomnianą historię. Patrzenie z wrażliwością.

| Anna Piechota

AGNIESZKA PAJĘZKOWSKA
NIEPRZEZROCZYŚCIE. HISTORIE CHŁOPSKIEJ FOTOGRAFII
Wydawnictwo Czarne | Wołowiec 2003

Niusia z Listy Schindlera

Bohaterka książki Magdy Huzarskiej-Szumiec *Niusia z Listy Schindlera. Historia ocalenia* zalicza się do nielicznego grona tych, którym udało się przetrwać holokaust. Trafiła wraz z rodziną na słynną Listę Schindlera. Głód, strach, brud, wszawica, praca ponad siły – stały się codziennością lat wojny spędzanej przez małą dziewczynkę w krakowskim getcie, w KL Plaszow i wreszcie jako pracownica Fabryki WYROBÓW EMALIOWANYCH OSKARA SCHINDLERA. Niusia opowiada, że trafiła do raju, który miał smak zupy i perfum Schindlera. Jak łatwo przyzwyczajają się człowiek do lepszych warunków, przekonana się, gdy ponownie trafiła do KL Plaszow, a później – zamiast na Morawy do nowej fabryki Schindlera – do Auschwitz. W końcu – dzięki Schindlerowi – trafiła do Brünnlitz, gdzie do końca wojny pracowała w kierowanej przez niego fabryce zbrojeniowej. Ileż razy uniknęła śmierci w tym czasie... Od rozpoczęcia wojny żyła w nieustającej traumie. Dopiero gdy dała się namówić na zostanie konsultantką przy realizacji filmu Stevena Spielberga *Lista Schindlera*, kiedy odważyła się odwiedzić Muzeum Auschwitz-Birkenau i zaczęła tam jeździć, by opowiadać młodzieży o piekle, przez które udało się jej przejść – zaczęła się nowy etap jej życia. „Nie wolno nam zapomnieć, do czego człowiek jest zdolny i co może zrobić drugiemu człowiekowi” – powiedziała autorce książki.

Opowieść toczy się dwoma torami. Są tu wspomnienia bohaterki i innych świadków oraz opowieści Niusi.

| Janusz M. Paluch

MAGDA HUZARSKA-SZUMIEC
NIUSIA Z LISTY SCHINDLERA. HISTORIA OCALENIA
Wydawnictwo Wielka Litera | Warszawa 2024

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekręcimy już taki klucz, pozwólmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczenia, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urządza tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspierajmy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja

Książka do wspierania

Niesamowita książka i ważny przekaz. To krótka opowieść o pięciu nieudanych. Każdy z nich jest nieudany na swój sposób: pierwszy jest dziurawy, drugi – złożony na pół, trzeci – sflaczały, czwarty – postawiony na głowie, no i piąty – felerny. Gdy pojawia się u nich Idealny i stwierdza, że są oni „do niczego”, nie bardzo się tym przejmują. Bo wszyscy nieudani są świadomi swoich wad, ale równie dobrze, a wręcz doskonale znają też swoje zalety. Wiedzą też, że są szczęśliwi dokładnie tacy, jacy są. To książka dla wszystkich. Czytam ją osobom w różnym wieku. Najmłodszy potrafią rozmawiać o niej bardzo dojrzałe i mają niezwykle trafne spostrzeżenia na jej temat. Z nastolatkami rozmawiam o tym, co pomaga, a co przeszkadza im w budowaniu poczucia własnej wartości. Z dorosłymi wystarczy podążać za ich potrzebami co do tematu rozmowy. Książkę można również wykorzystać m.in. do rozmów o dążeniu do perfekcji, presji idealnego wyglądu czy wpływie mediów społecznościowych na nasze życie.

Książka wydana w serii „Polecane z Zagranicy” – to ilustrowane książki dla dzieci wybitnych twórców, którzy podbili serca najmłodszych czytelników na całym świecie.

Nagrody: Liber Prize dla najlepszej włoskiej książki 2014 roku, LiBeRmagazine Prize 2015 dla najlepszej włoskiej książki, 1. miejsce we francuskim Salon du livre de Gaillac 2015.

| Roksana Kociotek-Kaszyńska

BEATRICE ALEMAGNA
PIĘCIU NIEUDANYCH
tł. Ewa Nicewicz-Staszowska
Wydawnictwo Dwie Siostry |
Warszawa 2023

RECENZJE

Podróż przez cztery serca

Charlie Mackesy stworzył wyjątkową książkę, która zyskała międzynarodowe uznanie. Pełna mądrości życiowej i aforyzmów jest opowieścią o podróży – zarówno dosłownej, jak i metaforycznej. Przez jej strony podążamy śladami czwórki niezwykle przyjaciół: chłopca, kreta, lisa i konia, którzy razem przemierzając drogę życia, uczą się wzajemnej akceptacji, zaufania i miłości. Każda postać wnosi do opowieści coś wyjątkowego, uosabia inne aspekty życia i mądrości. Kret, z jego zamiętowaniem do słodczy, symbolizuje radość życia i prostotę. Lis, doświadczony przez życie, reprezentuje ostrożność, wrażliwość i zrozumienie. A koń, będący uosobieniem siły i spokoju, przypomina o dobroci, delikatności i współczuciu. Razem tworzą harmonijną całość, która inspirowała do refleksji nad własnym życiem i relacjami z innymi.

Chłopiec, kret, lis i koń to książka, do której można wracać wielokrotnie, odkrywając za każdym razem coś nowego. Oferuje głębokie przesłanie zarówno dla młodszych, jak i dorosłych czytelników. Wartości zawarte w dialogach bohaterów mogą służyć jako drogowskazy w codziennym życiu, przypominając o sile przyjaźni i o tym, że każdy moment jest cenny. Zachęcają do wiary we własne marzenia, uczą doceniać chwile i znajdować piękno w codzienności. Ta książka to także dowód na to, że obrazy mogą mówić tak samo wiele jak słowa, a czasem nawet więcej. Ilustracje są nie tylko piękne, ale i pełne emocji, przyciągają uwagę i skłaniają do refleksji.

| Agnieszka Bisikiewicz

CHARLIE MACKESY
CHŁOPIEC, KRET, LIS I KOŃ
tł. Magdalena Stysz
Wydawnictwo Albatros | Warszawa 2022

Greckie podróże

Nierzadko, aby uciec od monotonii życia codziennego, udajemy się w podróże lokalne i zagraniczne. Już od kilku lat prym w wyjazdach poza granice Polski wiezie Grecja. Jeśli wybieracie się właśnie do tego kraju lub kiedyś już tam byliście, warto przeczytać książkę Dionisiosa Sturisa pt. *Kalá, kalá*. To kolejna fantastyczna publikacja wydana przez wydawnictwo Dwie Siostry w serii „Świat dla dociekliwych”. Jest to ciekawa pozycja zarówno dla młodszych, jak i dla starszych podróżników. Podczas lektury poznamy wiele interesujących faktów o historii Grecji, o tradycjach, poznamy wybitnych Greków np.: Filippidesa (prekursor biegów maratońskich), Laskarinę Bubulinę (kobietę, która walczyła o wolność i niepodległość kraju), Janisa Andetokunmba (sławego koszykarza pochodzenia nigeryjskiego oraz jego peypetie z obywatelstwem greckim), a także wielu innych. Przeczytamy tutaj również o tradycji, co prawda już trochę zanikającej, ale jednak dalej kulturowanej, potawiania gąbek (tak, takich do mycia!). Taka gąbka stanowi świetną pamiątkę z kraju oliwek. Jeśli kiedyś odwiedzicie wyspę Kalimnos, to w miejscowości Pothia natraficie na jedyne w państwie (jeśli nie na świecie!) szkołę potawiaczy gąbek. Zgłębimy wiedzę o tym, z czego słynie Ikaria, co to są *panigiria*, czy w tłusty czwartek Grecy jedzą pączki, czemu ich ulubionym słowem jest *kalós* (dobry) oraz o wielu innych greckich faktach i mitach. W książce znajdziemy przepisy na parę lokalnych potraw oraz słowniczek z najważniejszymi zwrotami przydatnymi w trakcie wojaży. Całość dopełniają zabawne ilustracje Dominiki Czerniak-Chojnackiej. Zatem wszystkim podróżnikom życzę „Kaló taksi-di!” (dobrej podróży).

| Anna Jędrzejowska

DIONISIOS STURIS
KALÁ, KALÁ. GRECJA DLA DOCIEKLIWYCH
il. Dominika Czerniak-Chojnacka
Wydawnictwo Dwie Siostry |
Warszawa 2023

Oczywistość nieuświadomiona

Zupełnie naturalne jest, że gdy coś nam dolega, pragniemy jak najszybciej powrócić do pierwotnego stanu i natychmiast sięgamy po lekarstwa. Nie wiemy, że lek i pomoc mamy w zasięgu ręki, a raczej... nogi. Od samego początku istnienia, dzięki różnym wynalazkom i udogodnieniom, człowiek starał się ułatwić sobie czynności codzienne. Obecnie podnosimy jakość życia, używając pralki, zmywarki, czajnika elektrycznego, lodówki i wielu innych sprzętów. Częściej korzystamy ze schodów ruchomych niż tradycyjnych, wolimy jechać samochodem niż rowerem albo iść pieszo. Jednak nie uświadamiamy sobie, że jednocześnie pozbawiamy się ruchu, a to znacząco wpływa na... obniżenie jakości życia.

Dziennikarz polityczny, autor bloga rowerowego Peter Walker w oparciu o wieloletnie badania naukowe oraz obserwacje opowiada, czym grozi społeczeństwu brak ruchu, jak możemy pomóc sobie samym i innym w zapobieganiu różnym dolegliwościom. Na prostych przykładach udowadnia, że wcale nie jest konieczne regularne uprawianie sportów, chodzenie na siłownię czy bieganie. Wystarczy po prostu się ruszać. Nawet kilka kroków w kierunku szklanki z wodą może okazać się zbawienne dla naszych zastygłych mięśni, stawów i umysłu.

Autor skutecznie zachęca nas do modyfikacji myślenia i codziennych nawyków, nie zmusza do podejmowania drastycznych zmian w życiu codziennym, proponuje dokonanie wyboru. My, mieszkańcy miasta, możemy wybrać, jak chcemy poruszać się po mieście, natomiast architekci i projektanci powinni sprawić, abyśmy wybrali zdrowszy dla nas i dla środowiska sposób.

| Greta Lemanaité

PETER WALKER
RUCH - CUDOWNE LEKARSTWO.
DLACZEGO WARTO CHODZIĆ PO MIEŚCIE
tł. Agnieszka Szling
Wysoki Zamek | Kraków 2023

Luksusowa praca na wyciągnięcie ręki!

Pięciogwiazdkowy hotel z all inclusive to wakacyjne marzenie wielu z nas. Jeżeli do tego dodamy prestiżową destynację, kojarzącą się bogactwem i luksusem, otrzymamy miejsce idealne do odpoczynku oraz zanzania pełnego relaksu.

To perspektywa podróżnego, poznajmy więc teraz świat Bliskiego Wschodu oczami osoby zatrudnionej w tamtejszej branży turystycznej.

Marcin Margielewski w swojej serii reportaży pokazuje mroczniejsze strony krajów arabskich, zaglądając do opływających złotem, drogich hoteli oraz pysznych pałaców szejków. Rozmawiając z osobami, które na własnej skórze doświadczyły wielu nieporozumień i kłopotów z tamtejszym ostrym prawem, ukazuje czytelnikom, jak szybko sen o Oriencie może zmienić się w prawdziwy koszmar.

Naszą bohaterką tym razem jest Kasia, która swoją ciężką pracą awansowała z posady rezydentki w egipskich hotelach na osobę odpowiedzialną za komfort najbardziej istotnych gości luksusowego kurortu w Dubaju. Jej opowieści o karygodnych zachowaniach odwiedzających ukazują kulisy pracy zarówno z elitą klienteli, jak i niesfornymi influencerami gotowymi wytknąć hotelowi każde potknięcie oraz wystawić negatywną opinię. Wspomina również o własnych problemach ze współpracownikami oraz matką ukochanego Zaida, która potrafiła nieraz doprowadzić ją do też z powodu istniejących między nimi różnic kulturowych.

Czarujący klimat magicznego Orientu oraz nieprzewidywalni hotelowi goście, a wszystko to zakrapiane tajemniczą zemstą zaplanowaną na Kasi. Dacie się skusić?

| Julia Niewiadomska

MARCIN MARGIELEWSKI
SEKRETY ARABSKICH KURORTÓW
Wydawnictwo Prószyński i S-ka |
Warszawa 2023

Drodzy Czytelnicy! Ależ się cieszymy, że ślicie nam swoje recenzje! Teraz czas na kolejną! Pamiętaj, Ty też możesz być naszym recenzentem – wyślij nam swoją literacką opinię! Możesz ją przelać mailowo (recenzje@biblioteka.krakow.pl); więcej informacji znajdziesz na stronie Biblioteki Kraków. Jaki jest plan? Co miesiąc chcemy czytać Wasze recenzje! Wybieramy najlepsze, które publikujemy i nagradzamy! Do czytania!

| Redakcja

Recenzja Czytelnika

Rabka-Zdrój wśród krakowian i mieszkańców Małopolski jest miejscem bardzo dobrze znanym. To jedno z popularniejszych uzdrowisk, świetna baza wypadowa na wycieczki górskie: można stąd wyruszyć zarówno w Gorce, jak i Beskid Wyspowy. Rabka kojarzy się także z dziećmi – Order Uśmiechu, Rabkoland czy pomnik św. Mikołaja.

Wydawać by się mogło, że o tak bliskiej Krakowowi Rabce wiemy wszystko i że nie kryje ona przed stałymi bywalcami żadnych tajemnic. Jak się okazuje – nic bardziej mylnego. Pochodząca ze stolicy Małopolski Beata Chomątowska, znana zarówno z książek non-fiction (np. *Betonnia* czy *Stacja Muranów*), jak i beletrystyki (np. *Andreowia*), to autorka o solidnym warsztacie pisarskim, która pokazuje w *Mieście dzieci świata*, że za rozmaitymi mitami o tym górskim miasteczku kryją się historie bardziej niesamowite niż najbardziej fantastyczne baśnie.

Przed wszystkim Chomątowska odkrywa – co dla wielu może być sporym zaskoczeniem – że Rabka była przed wojną uzdrowiskiem polsko-żydowskim. Miejsce to nie tylko było miejscem egzystencji lokalnych Żydów, ale i jednym z najpopularniejszych uzdrowisk wśród Żydów przyjeżdżających na wypoczynek z Galicji, a w międzywojniu z całej II Rzeczypospolitej.

W czasie okupacji hitlerowskiej uwaga Niemców była mocno skupiona na Rabce. Tutaj przyjeżdżały dzieci żołnierzy Wehrmachtu na wypoczynek, w planach było uczynienie z Rabki miasta Hitlerjugend.

Książka Chomątowskiej jest bogato ilustrowana, zawiera przedwojenną mapę z zaznaczonymi miejscami, które są wspomniane w tekście. Zdecydowanie jest to lektura, po którą warto sięgnąć.

| Filip Rekucki-Szczurek

BEATA CHOMĄTOWSKA
MIASTO DZIECI ŚWIATA
Wydawnictwo Czarne | Wołowiec 2024

Naturalna historia ciszy

– tak zatytułowała jeden z wierszy poetka **Alicja Zemanek** w tomie **Wiadomości w chmurze**

Alicja Zemanek urodziła się 2 sierpnia 1949 r. w Bielsku (od 1951 r. Bielsko-Biała). Do Krakowa przyjechała na studia biologiczne na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wybrała drogę kariery naukowej. Stopień doktora habilitowanego uzyskała w 1990 r., natomiast tytuł naukowy profesora – w 2000 roku. Jednym z wielu osiągnięć Alicji Zemanek jest powstanie Muzeum Ogrodu Botanicznego UJ. Autorka była jedną z inicjatorek jego powstania. Muzeum zostało ulokowane w dawnym mieszkaniu prof. Władysława Szafera i jego rodziny, na parterze Collegium Śniadeckiego stojącego w Ogrodzie Botanicznym UJ przy ul. Kopernika 27 w Krakowie. Należy też wspomnieć, iż poetka w dorobku naukowym posiada ponad 260 publikacji dotyczących interdyscyplinarnych zagadnień historii botaniki i innych nauk przyrodniczych oraz relacji przyroda – nauka – kultura. Można tu wymienić przykładowo takie publikacje jak: *Historia*

Ogrodu Botanicznego UJ w Krakowie (1983), *Egzotyczny ogród na Wesolej* (1986), *Józef Rostafiński – botanik i humanista* (2000, red.), *Sto lat Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego 1913–2013* (2013).

Jako poetka Alicja Zemanek debiutowała w 1987 r. w „Poezji”. Jej wiersze ukazały się m.in. w „Dekadzie Literackiej”, „Echu Krakowa”, „Krakowie”, „Lekturze”, „Nieznany Świecie”, „Ogrodzie”, „Poezji”, „Piśmie Literacko-Artystycznym”, „Studencie”, „Życiu Literackim”. Utwory Alicji Zemanek prezentowane były m.in. w czasie inscenizacji Teatru Stygmatów w programach z cyklu „Poezja i muzyka w Ogrodzie”, „Czas w poezji”, podczas „Krakowskiej Nocy Poetów”, a także w TV Kraków i radiu Alfa. Jest autorką licznych zbiorów wierszy: *Dzień w którym zniknęłam* (1990), *Wakacje w Krakowie* (1991), *Podobni do zagajnika olch* (1993), *Modlitwa do tęczy* (1996), *Ścieżki Ogrodu Botanicznego* (2000), *Medytacje o zmierzchu* (2001) i *Nikt nie zbiera rajskich jabłuszek* (2015) oraz wyborów wierszy: *Krajobraz z myślącą trawą* (2009), *Ogród szczęśliwy* (2009). W 2023 roku ukazał się jej kolejny tom poezji pt. *Wiadomości w chmurze*.

Poezja Alicji Zemanek była przedmiotem analiz m.in. Jerzego Harasymowicza, Józefa Barana, Janusza Bogdana Falińskiego, Ignacego Fiuta, Stanisława Dziedzica, Dariusza Klimczaka. Wiązano ją ze staffizmem, franciszkanizmem czy „harasymowizmem”. Główne motywy w twórczości autorki to przede wszystkim refleksje nad przyrodą, cywilizacją i człowiekiem, a duchowość jest ich ważnym łącznikiem. Poezja Alicji Zemanek tak samo jak cisza zmusza do obcowania z własnymi myślami, a tym samym odkrywaniem tego, co naprawdę istotne.

| **Ludmiła Guzowska**

Kobieta drzewo

*Jak to jest gdy z rąk opadają ozdoby
z pamięci wspomnienia
dni szczęścia krajobrazy minionego lata
jak to jest
stać nago w zimnie na deszczu i wietrze
chylić się ku ziemi
walczyć o przetrwanie
mimo to wierzyć i nie tracić sił
jak to jest być kobietą drzewem*

Naturalna historia ciszy

*Kiedyś zalegała
wielkie przestrzenie
nad morzami i lądami
mącona tylko
przekomarzaniem się pór roku
głosami zwierząt
dopiero człowiek
zaczął walczyć z ciszą
jak z niewidzialnym wrogiem
ponieważ zmuszała do obcowania
z własnymi myślami
wraz z rzadkimi gatunkami ptaków
polami stepowych traw
ginie cisza siostra światła
jej białe pióra coraz rzadziej
chronią przed szaleństwem
nasze poszarpane dni*

Plewienie chwastów

Codziennie plewi chwasty
pod drzewami starego ogrodu
zapalony ogrodnik
nie zauważył
że zmieniły się stroje ludzi
inaczej bawią się dzieci
że minęło całe stulecie
a on wciąż wyrywa
pokrzywy podagryczniki
chwasty na grządkach
i nie zauważył
że już dawno
stał się niewidzialny

Początek lata

W dole
niedojrzałe zboża
wędrują na wietrze
w górze na polach chmur
dojrzewają ziarna wody
na nadchodzące żniwa deszczu

Ulica Kopernika

Ulica Kopernika
prowadząca z głębi przeszłości
poprzez wyboje i pułapki wieków
najbardziej tajemnicza
w mgliste jesienne wieczory
gdy cienie profesorów w długich płaszczach
spieszą do klinik uzdrawiać nasze czasy
podłączone do najnowszej aparatury
pomocą służy
pogotowie ratunkowe modlitwy
w czterech kościołach
i żyjąca świątynia
w Ogrodzie Botanicznym
potężny dąb Jagielloński

Powołani do światła

Gwiazdzista noc
przenika przez ściany
sięga do głębi rozjaśnia ciemności
pokój otwarty na daleką przestrzeń
życie małe jak gwiazda jedna wśród tysięcy
z ogniem płonącym na ołtarzu serca
uzdrowiająca siła nocy
wołanie atomów maleńkich planet
krążących we krwi
dokąd zmierzamy zrodzeni z kosmicznego
pyłu
z woli tajemniczego ukrytego Stwórcy
wciąż zgłębiający zagadkę istnienia
myślę o tobie gatunku powołany do światła
błądzący pieszo w samochodach
w pojazdach kosmicznych
wynoszący nad Ziemię wciąż nowe pytania
nasz dom promieniujący ciepłem
w środku Drogi Mlecznej
z oknami na południe z widokiem na
ciemność
na stole wazon z polnymi kwiatami
na ścianie święty obraz z przydrożną
kapliczką

Rekolekcje nadmorskie

Dziękuję ci Panie za nowy dzień
zasypujący ślady na piasku
dzień rekolekcji nadmorskich
jeśli powstaną z martwych cienie
rozproszę wszystkie chwilkę zapomnienia
i nic nie zrani wnętrza mojej duszy
przepelniona będzie światłem przebaczenia

Stary dąb

Lecą liście
z zapisanymi imionami
przechodniów
którym udzielił
zdrowia i mocy
stary dąb

(Niektóre) typy czytelników w podróży

Czytelnik tragarz i logistyk. Jedzie pociągiem na swojej stałej trasie. Ma ze sobą lektury, które chce rozpocząć, kontynuować albo przeglądnąć. Kilka też wiezie dla kogoś. Inne będzie odbierać. Panujący w pociągu tłok gasi jego plan. Ledwo dostaje się do środka, ostatnimi drzwiami, stoi w przedsionku. Kiedy w końcu zwalnia się miejsce, spotyka w pociągu znajomą osobę. Nie dane mu będzie czytać, ale o literaturze sobie porozmawia. Na koniec taszczy walizkę do wyjścia. Cieszy się, że ktoś po niego na dworzec przyjechał, bo jest zmęczony tym podróżowaniem. Przyjaciela, zdziwionego wagą bagażu, obdarowuje książką.

Czytelnik, który przeżywa. Poprzednio miał ciężko, ale teraz... Jedzie pociągiem do Lukki. Nareszcie! Nareszcie jest w Toskanii. Ale też nareszcie czyta Muratowa, który jest tam, gdzie on. Tak jak chciał. Klimatyzowany pociąg, brak ścisku i samotna podróż – to klucz do błogości tej chwili. Kilometry spędzone w pociągach w Toskanii zacieśniają więź literatura–podróż. Baczenie zwraca uwagę na przeczytane słowa i myśli, jak one na niego wpłyną.

Czytelnik – turysta. W Barcelonie szuka śladów *Cienia wiatru* Carlosa Ruiza Zafóna. Jest wiele lat po lekturze, nie wie o istnieniu polskiego miniprzewodnika śladami książki po mieście, a do tego szlak nie jest oznaczony. To wszystko nie ułatwia sprawy, ale na Santa Anna, bocznej od La Rambls łukowatej uliczce, odnajduje numer 27, pod którym miał mieszkać bohater. Staje zatem przed kamienicą i powstaje pamiątkowe zdjęcie. Turyści mijają go i odwracają się z pytającym wzrokiem: Co tu jest ciekawego?

Czytelnik – przeczony, zawsze ubezpieczony. Wyjeżdża na 10 dni. Jest zaopatrzony w audiobooki i e-booki w aplikacji, ale i tak ma ze sobą kilka książek. Kieruje nim strach, że część książek okaże się niewypałem i nie będzie miał co czytać, a podróż bez czytania to czas zmarnowany. Według niektórych cechuje go brak wyobraźni i dbałości o swój własny kręgosłup. W życiu nie przyjmie argumentacji, że każda książka jest nadbagażem. A ile faktycznie ważą słowa? Średnia standardowa książka waży około pół kilograma. Przydatna informacja dla podróżujących, szczególnie samotnie.

Tacy to przykładowi czytelnicy w podróży. Pytacie, skąd ich wzięłam. Znam ich trochę, obserwowałam. A fotografia na Santa Anna 27 w Barcelonie otwiera pewne wspomnienia...

| Joanna Gruszka

Krakowskie kalendarium literackie

2 VI
1844

W Tomiśławicach urodził się **Erazm Jerzmanowski** (zm. 7.02.1909 w Krakowie) – działacz społeczny i filantrop, inżynier, wynalazca, przemysłowiec. W latach 1871–1896 przebywał w Stanach Zjednoczonych, gdzie kierował przedsiębiorstwem zajmującym się oświetleniem gazowym ulic w Nowym Jorku.

Szybko się wzbogacił, uzyskując status najbogatszego Polaka w USA oraz miano „tego, który oświecił Amerykę”. Hojnie wspierał liczne inicjatywy na ziemiach polskich pod zaborami, przeznaczał duże sumy na finansowanie działalności naukowej i kulturalnej. Ufundował m.in. szkoły powszechne w Prokocimiu, wsparł budowę Domu Akademickiego dla studentek w Krakowie, był też honorowym założycielem krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami. Skupował liczne polonika i przekazywał je m.in. do Biblioteki Jagiellońskiej. Po opuszczeniu USA zamieszkał w majątku ziemskim w podkrakowskim Prokocimiu. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim.

Na mocy testamentu ustanowił Nagrodę im. Jerzmanowskich, przyznawaną za działalność naukową, kulturalną lub humanitarną. Na temat jego życia i działalności ukazały się trzy biografie – autorstwa Janusza M. Ludwiga (2005), Grażyny Fijałkowskiej (2009) i Arkadiusza Stanisława Więcha (2019).

11 VI
1904

W Krakowie urodził się **Kazimierz Lepszy** (zm. 30.05.1964) – historyk, profesor UJ. Po studiach był asystentem w Bibliotece Jagiellońskiej, następnie bibliotekarzem w Bibliotece Książąt Czartoryskich. Po habilitacji został docentem w Katedrze Historii Polski Nowożytnej i Najnowszej. Już jako profesor pełnił funkcje dziekana Wydziału Historycznego, prorektora i rektora. Jego publikacje naukowe obejmowały tematykę historii Polski XVI wieku, marynistyki, kultury renesansu, dziejów Krakowa oraz biografistykę. Był m.in. redaktorem „Kwartalnika Historycznego”. Brał udział w pracach przygotowawczych do wydania *Polskiego Słownika Biograficznego*, a z czasem został jego redaktorem naczelnym i pełnił tę funkcję do końca życia. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim.

11 VI
1924

W Krakowie urodził się **Aleksander Ziemny** (zm. 12.09.2009 w Warszawie) – poeta, prozaik, reportażysta, tłumacz. Współpracował m.in. z czasopismami: „Przekrój”, „Szpilki”, „Życie Literackie”, „Rzeczpospolita”, „Nowa Kultura”, „Zwierciadło”, „Świat”, „Literatura”, „Tygodnik Powszechny”, „Pismo”. Jego dorobek literacki obejmuje tomy poetyckie, opowiadania, reportaże, felietony, szkice literackie oraz wspomnienia. Tłumaczył dzieła literatury pięknej z języków: angielskiego, rosyjskiego, ukraińskiego i hebrajskiego.

13 VI
1884

W Krakowie urodził się **Leon Chwistek** (zm. 20.08.1944 w Barwiszce k. Moskwy) – matematyk, filozof, artysta malarz, prozaik, teoretyk sztuki. Napisał m.in. powieść filozoficzną *Pałace Boga*, której nie udało mu się wydać za życia ze względu na ukazany w niej radykalizm społeczny (została wydana w 1968 r. jako próba rekonstrukcji na podstawie zachowanych fragmentów). Jego głównym dziełem filozoficznym była natomiast *Wielość rzeczywistości*. Wydał też zbiór szkiców z dziedziny estetyki. Na cmentarzu Rakowickim znajduje się jego symboliczny grób.

13 VI
1974

W Krakowie zmarła **Pia Górka** (ur. 15.04.1878 w Woli Pękoszewskiej) – malarka, poetka, pisarka. Po wojnie przeniosła się na stałe do Krakowa. Opublikowała m.in. pamiętniki (*Paleta i pióro*) oraz wspomnienia o swoim nauczycielu i przewodniku artystycznym (*O Chelmońskim*), a także powieść *Dom pod Kapelą*. Została pochowana na cmentarzu Rakowickim.

28 VI
1904

W Krakowie urodził się **Włodzimierz Poźniak** (zm. 29.01.1967) – muzykolog. Początkowo był wykładowcą w Krakowskim Konserwatorium Muzycznym, następnie wykładał na UJ, gdzie został także kierownikiem Katedry Muzykologii. Popularyzował muzykę, publikując artykuły i recenzje w prasie. Jego zainteresowania naukowe koncentrowały się na historii muzyki polskiej XIX w. i polskim folklorze muzycznym. Opracował m.in. zbiór pt. *Pieśni ludu krakowskiego*. Został pochowany na cmentarzu Rakowickim.

I opracowanie: Małgorzata Kosmała

Znowu ten Urban

Ze sceny Teatru Łąźnia Nowa, oczywiście znowu szokując słowami, zachowaniem, ekstrawagancją, przemówił Jerzy Urban. To nic, że zmarł dwa lata temu...

W postać kontrowersyjnego dziennikarza wcielił się Adam Ferency, artysta zaliczany do czołówki polskich aktorów. Doskonałe wycucie roli, sposób poruszania się, mówienia, nonszalancka wulgarność – nie każdy to potrafi, no i oczywiście wygląd – dzięki charakterystyce i kostiumom, łącznie z nienaturalnie odstającymi uszami – w tym przypadku połączanymi. Nie wiem, czy wśród aktorów znalazłby się ktoś inny, kto potrafiłby ze złotego grobowca wyprowadzić i ożywić na kilkadziesiąt minut tę niezwykle charakterystyczną postać. Po jego pogrzebie zastępca Urbana w tygodniku „Nie” miał podobno ubolewać, że podczas uroczystości funeralnych nie było wystarczająco głośnych protestów... No cóż – przed Teatrem Łąźnia Nowa też nikt raczej nie protestował...

Dla mnie to ważny spektakl. Przypominający postać dziennikarza aktywnie uczestniczącego w życiu społeczno-politycznym Polski na przestrzeni kilkudziesięciu lat. Co dla niego charakterystyczne, zawsze stawał po przeciwnej stronie. Wyrzucany z czasopism, za czasów Gomułki z zakazem publikowania – pisał, używając pseudonimów. Mówił, że od początku był w opozycji... Jako bezpartyjny kierował w tygodniku „Polityka” działem krajowym. Gdy w 1989 roku wszyscy uciekali z PZPR,

on złożył deklarację przystąpienia do partii. Podobno nie zdążył, nie został przyjęty... Spektakl nie obrażawia Urbana, nie staje w jego obronie, ale też dodatkowo nie oskarża. Raczej nie o to chodzi twórcom przedstawienia. Obnażają go jeszcze bardziej, pokazując to, co dla niego było najważniejsze i do czego dążył przez całe życie i za każdą cenę. W dodatku z sukcesem! Dla Jerzego Urbana najważniejsza była rozpoznawalność do ostatniego dnia życia i ten – przystawiony – jeden dzień dłużej. Czy rzeczywiście taki był? Czy warto być jak Jerzy Urban? Ocenicie sami, zapewne długo okłaskując spektakl.

| Janusz M. Paluch

Fot. Dawid Ścigalski

Fot. Dawid Ścigalski

Teatr Łąźnia Nowa w Krakowie
Urban. Idę po was
 Na podstawie książki Doroty Karaś i Marka Sterlingowa
Urban. Biografia (Wydawnictwo Znak, 2023)

Scenariusz: Piotr Rowicki, reżyseria:
 Bartosz Szydłowski, scenografia, kostiumy
 i reżyseria światła: Małgorzata Szydłowska,
 multimedia: Paweł Penarski,
 muzyka na żywo: zespół Salkers.
 Obsada: Adam Ferency, Barbara Jonak,
 Paweł Smagała.

Premiera 19 kwietnia 2024 roku

Fot. Dawid Ścigalski

FISZKI (089.3)

Czytanie w drodze

czytać czy patrzeć? Nie zawsze w podróży mamy taki wybór, bo coraz częściej podróżujemy środkami lokomocji szybkimi i niezapewniającymi widoków innych niż

chmury, ekrany dźwiękochłonne czy okolice torowisk i dworców (nawet jeśli się siedzi przy oknie).

Czyli musimy wprowadzić rozróżnienie na takie czytanie w podróży, które ją skracca i wypełnia treścią czerpaną z fabuły, mówiąc wprost: zabijające czas, oraz na czytanie pozwalające podróżować bardziej świadomie, pełniej.

Nie chodzi mi jednak o przewodniki, ale o przewodników literackich w podróżach. Jeśli więc jesteśmy podróżnikami, a nie sformatowanymi turystami, doświadczajmy drogi. Przypomina mi się zwiedzanie upalnego Bachczysaraju i wędrowka na Ajudah z dwujęzycznym wydaniem *Sonetów* Adama Mickiewicza. Pojawia się jednak niebezpieczeństwo, mianowicie chęć zapoznania się przed wyruszeniem w podróż z tym, co napisano o wędrowkach po miastach i krajach. Ukazały się wspaniałe antologie tekstów o słonecznej Wenecji czy ponurym Petersburgu. Można też zacząć snuć plany poznawania Barcelony z Mendozą, Lizbony z Pessoa, szukania śladów

Joyce'a w Dublinie i Kafki w Pradze, bohaterów Nesbø w Oslo...

Oho, grozi nam czytanie zamiast podróży! Ale czy to najgorsze wyjście, gdy rzecz dobrze napisana? Sam nie wiem, czy obmyślać trasę do tokańskiego San Gimignano, czy wsłuchać się we wrażenia spisane przez Iwaszkiewicza, Miłosza i Herberta, przypomniane niedawno przez Andrzeja Franaszka w *Gwieździe Piotun*.

Świat jednak woła, więc zamiast „zamiast”, proponuję „naraz”. Wziąć książkę i ruszyć w drogę! W kieszeni plecaka w tym sezonie umieszczam rzecz bardzo lekką: *Nadbagaż, czyli opowieści podróżne* Michała Rusinka.

| Artur Czesak

POMNIKI HISTORII

Lukka

Na czym polega fenomen Toskanii? Jak dla mnie na klimatach tamtejszych miejscowości. Weźmy np. taką Lukkę. Otoczona kordonem grubych murów obronnych w swych uliczkach i na placach skrywa wiele niespodzianek. Każdy z jej zaułków ma swój niepowtarzalny urok, a wiekowe destrukty skrętnie wypełnia przyroda. Najbardziej rozpoznawalnym zabytkiem miasta jest katedra św. Marcina. Jej fasadę ozdobiło trzema rzędami arkad o zróżnicowanych kolumnach. Udekorowana płaskorzeźbami, tajemniczym labiryntem i kopią posągu św. Marcina (oryginał zobaczymy we wnętrzu) po prostu zachwyca. Widoku dopełnia

Katedra w Lukce, fot. Michał Grychowski

asymetrycznie posadowiona dzwonnica. A cóż dopiero dzieje się we wnętrzu! Olsniwający nagrobek Ilarii del Carretto, obrazy Tintoretta, Zuccariego, Ghirlandaia... Lecz architektura, dekoracja malarska i rzeźbiarska stanowią wyjątkowo cenne tło dla najcenniejszej relikwii, jaką jest Volto Santo, czyli krucyfiks wykonany z drzewa cedrowego, według tradycji przedstawiający prawdziwe oblicze Jezusa. Jakie jest jego pochodzenie? Otóż św. Nikodem podjął się odziorowania twarzy Nauczyciela. Po pewnym czasie uznał, iż zadanie to przerasta jego możliwości. Z pomocą przyszły mu anioły, wykonując rzeźbę. Kilkaset lat krzyż przeleżał ukryty w jaskini, aż do czasu odnalezienia przez biskupa Gualfredo. Dostojnik nakazał umieścić krzyż na łożu i powierzył go boskiej opatrzności. Łódź przydryfowała do brzegów Toskanii. Tu sytuacja się powtórzyła: miejscowy biskup położył krucyfiks na wozie bez woźnicy, a zaprzęg doprowadził relikwię do katedry w Lukce. Na pamiątkę tego wydarzenia co roku 13 września odbywa się uroczysta procesja Luminaria di Santa Croce. W mieszczącym się obok kościoła muzeum katedralnym, pośród innych zbiorów, znajdują się zdobione najcenniejszymi klejnotami szaty, w które na czas procesji ubierana jest postać Ukrzyżowanego.

Koniecznym odwiedzić trzeba kościoły: wybudowany w miejscu forum rzymskiego San Michele in Foro oraz ozdobiony złotą

Sztandar z wizerunkiem Volto Santo, fot. Michał Grychowski

mozaiką z XII w. San Frediano. Dla wyporotowanych polecam wejście na porośniętą drzewami wieżę Guinigi. Gwarantuję, że widok z niej zrekompensuje tę wyczerpującą wspinaczkę, a wieczorem obowiązkowy relaks w jednej z wielu restauracyjek na owalnym Piazza dell'Anfiteatro, powstałym w miejscu areny rzymskiego amfiteatru. Po jego zewnętrznej stronie, na fasadach domów można dostrzec fragmenty starożytnych murów amfiteatru. I na koniec: Lukka była rodzinnym miastem słynnego kompozytora Giacomo Pucciniego, a Dante Alighieri spędzał tutaj lata swego wygnania. I to wszystko składa się na fenomen, o którym było na wstępie.

| Anna Grychowska

WYSTAWY

Wyspiański. Trzecia odsłona wraz z pokazem nieznanymi dzieł z okresu paryskiego

W Muzeum Stanisława Wyspiańskiego to już trzecia odsłona wystawy stałej, choć zmiennej. Każda z nich trwała około roku, gdyż prace na papierze nie pozwalają na dłuższą ekspozycję z uwagi na mikroklimat i działanie światła. Ewenementem jest tutaj unikatowa seria 12 nieznanymi rysunków z prywatnej kolekcji Ziyada Raoofa. Większość to akademickie rysunki węglem i obrazy olejne – studia aktów oraz portrety kobiet i mężczyzn – powstałe w latach 1892–1893 w Paryżu, kiedy to uczył się malarstwa w prywatnej szkole, w tym osiem aktów zawodowych modeli, w których dominantą jest linia i światłocien. Daje się tu zauważyć znajomość anatomii oraz biegłość w operowaniu modelunkiem ▶

Wystawa *Poeci Podziemia. Słowo i czyn* w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie

Wystawa *Poeci Podziemia. Słowo i czyn* w Muzeum AK w Krakowie ukazuje sylwetki i twórczość literatów zaangażowanych podczas wojny w działalność konspiracyjną. To pierwsza taka prezentacja pokolenia młodych (i nie tylko młodych) poetów, których – mimo różnic pochodzenia i poglądów politycznych – potężyły talent literacki i pragnienie walki o Polskę, a często też śmierć z rąk okupanta.

Na ekspozycji można zapoznać się z sylwetkami i twórczością tak znanych poetów jak Tadeusz Gajcy, Krzysztof Kamil Baczyński, Krystyna Kraheńska, Zbigniew Herbert, Stanisław Baliński czy Andrzej Trzebiński. Pokazano także tych nieco mniej znanych, którzy nie zdążyli zdobyć literackiej

sławy, m.in.: Jerzego Szewczyka, Grażynę Chrostowską, Ewę Pohoską, Zygmunta Jana Rumla.

Wystawa ma bardzo atrakcyjną scenografię. Na dziedzińcu muzeum odtworzono podziemną drukarnię z prawdziwą maszyną drukarską. W szkafkach, w których podczas okupacji przechowywano broń, umieszczone zostały odbitki podziemnych czasopism, m.in. „Miesięcznika Literackiego”, „Sztuki i Narodu”, „Drogi”, „Dźwigarów”, „Kultury Jutra”. Zwiedzający mogą zabrać ze sobą wydrukowane fragmenty utworów wszystkich bohaterów wystawy i ułożyć z nich własny tomik poezji.

Szczególnie ciekawe są unikatowe eksponaty ze zbiorów m.in. Muzeum Literatury

w Warszawie, Muzeum Powstania Warszawskiego, Instytutu Pamięci Narodowej i Muzeum AK. Wśród nich rękopisy wierszy Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, osobiste zapiski Krystyny Kraheńskiej i Andrzeja Trzebińskiego, wydane w podziemiu tomiki, pierścienek ślubny Haliny Bojarskiej z odłamkiem kuli, która raniła Wacława Bojarskiego, dokumenty odnalezione podczas ekshumacji ciała Tadeusza Gajcego, a także rękopis rtm. Witolda Pileckiego.

Wystawę oglądać można od 5 czerwca do 2 października 2024 r. w Muzeum Armii Krajowej w Krakowie przy ul. Wita Stwosza 12.

| Paweł Stachnik
(Muzeum Armii Krajowej)

► i zachowanie proporcji ciała. Reprezentantem wizualnym tej wystawy jest mistrzowsko wykonany portret olejny mężczyzny o egzotycznej urodzie z 1893 r. Kolejne obrazy olejne z tego okresu to *Portret kobiety w antycznej tunice* i *Wnętrze pracowni paryskiej*. Przyciąga też uwagę *Rachel* – pełen zadumy portret aktorki Heleny Sulimy wykonany węglem na papierze oraz pastel *Portret mężczyzny w kapeluszu*. Inne ważne obrazy, które tu będziemy mieli okazję zobaczyć, to olej *Półakt kobiety* z 1894 oraz kultowe pastele: *Portret własny*, *Macierzyństwo* i portrety dzieci: *Główna Helenki*, *Główna Mietka*, *Portret Mietka* oraz *Portret Adama Chmiela* i inne. Dopełnieniem wystawy są widoki tworzone z okna mieszkania i pracowni

zarazem przy ulicy Krowoderskiej: *Widok z okna na Kopiec Kościuszki* oraz *Widok pod Krakowem, Krajobraz nad Rudawą* i pejzaże miejskie rodzinnego miasta. Te wszystkie prace znajdziemy na ekspozycji na parterze, w sali „We własnym domu”. Natomiast na piętrze wyeksponowano *Natury*, słynny projekt dekoracji malarskiej

i transeptu kościoła Franciszkanów w Krakowie, oraz rysunek godła – pastel *Orzeł w koronie*. Sale na piętrze zachowały swój poprzedni układ i składają się z części „Żywioły”, „Wawel – dramat królów”, „Apollo – Chrystus” – tu pojawiły się dwa nowe rysunki. W podziemiu budynku sala „Księgi moje” bez zmian, a „Metamorfozy” wzbogacona o kostium Pallas Ateny ze sztuki *Noc listopadowa* projektu Krystyny Zachwatowicz-Wajdy. Wystawa potrwa do 27 października 2024 roku. Gorąco zachęcam do jej obejrzenia, bo druga taka okazja może się już nie zdarzyć.

| Barbara Zajączkowska

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia dla dzieci

wydarzenia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

DZIECI TANZANII – WYSTAWA ZDJĘĆ

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Wystawa zdjęć przedstawiających dzieci i mieszkańców tanzańskiej wioski Kiabakari, gdzie od ponad 30 lat misję prowadzi krakowski ksiądz – Wojciech Kościelniak. Autorami zdjęć są ks. Wojciech Kościelniak oraz Bożena Koczur – prezes Fundacji Kiabakari.

SYMETRIE

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W. Eljasza-Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Wystawa prac Anny Chłopik. Symetria to równowaga, zgodność między poszczególnymi elementami pewnej całości, harmonia i proporcjonalność. Poprzez medium farb olejnych, akwareli i tuszu autorka prezentuje symetrię jej najbliższego otoczenia: bloków, ścian i okien. Artystka należy do Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie.

LEŚNICZÓWKA – WYSTAWA OBRAZÓW NIEFORMALNEJ GRUPY TWÓRCZEJ EFFKI

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Nieformalną Grupę Twórczą Effki stanowią: Irena Podolak, Nadia Siemek, Sylwia Wenska, Agnieszka Sroka i Iwona Skupińska. Projekt *Leśniczówka* to nawiązanie do różnorodnej fauny naszego kraju, ze szczególnym uwzględnieniem lasów. Autorki starały się pokazać w obrazach codzienność, w której przeplata się życie ludzi i zwierząt. Stworzyły opowieści o zwykłych rzeczach, niezwykłych sprawach, miłości, przyjaźni, tajemnicy, magii, szepcie i cichym śmiechu ukrytym między drzewami.

BŁĘKITNA PODRÓŻ, CZYLI GALERIA JEDNEGO OBRAZU

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Izabela Kierska – artystka urodzona w Krakowie, absolwentka Liceum Sztuk Plastycznych w Krakowie, w którym rozpoczęła przygodę z malarstwem. Prezentowany obraz wykonany został techniką mieszaną.

SŁONECZNY PYŁ – JADWIGA GRZYMAŁA

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Bronowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie prezentuje cykl obrazów, których bohaterkami są kobiety. W czerwcu będzie można obejrzeć obraz Jadwigi Grzymały wykonany olejem na płótnie.

PORTRET RODZINNY

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Na wystawie zaprezentowane zostaną prace wykonane przez członków rodziny Krawczyków: Annę, Krzysztofa, Annę, Małgorzatę i Agnieszkę. Wystawa łączy w sobie pięć różnych punktów widzenia, pięć wrażliwości, pięć odmiennych relacji z tworzeniem. Każdy z autorów wykonuje inny zawód, ale wspólną pasją jest sztuka zajmująca w ich życiu ważne miejsce. Mieszkający od pokoleń w Krakowie artyści pragną kultywować tradycje i dziedzictwo kulturowe miasta. Założyciele Stowarzyszenia Bastion Kultury, poświęconego Barbarze i Bolesławowi Krawczykom, którym zadedykowali wystawę.

CZTERY PORY ROKU – WYSTAWA EWY BOROWIEJSKIEJ

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 22, ul. H. Sienkiewicza 2, tel. 797 301 004

Ewa Borowiejska – absolwentka filologii rosyjskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, etyk, filozof, tłumacz. Od kilku lat pisze wiersze, drugą dziedziną jej twórczości artystycznej jest malarstwo. Maluje od 2002 roku. Interesuje się techniką olejną, akwarelą i gwaszem. Brała udział w 159 wystawach zbiorowych i 25 indywidualnych. Członkini Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie oraz Stowarzyszenia Plastyków Ziemi Krakowskiej.

PRZYRODA PASJĄ I INSPIRACJĄ

1–7 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wystawa prac Olgi Batowskiej. Artystka od 2010 roku maluje akrylami, a nieco wcześniej zaczęła przygodę z poezją. Przyroda jest głównym tematem jej obrazów.

DARY NATURY. NIEPOWTARZALNA BIŻUTERIA Z MINERAŁAMI I KAMIENIAMI PÓLSZLACHETNYMI

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Bożena Nowak – wieliczanka, była urzędniczka państwowa, niespokojny duch i społecznik. Od 2012 r. jest członkinią Wielickiej Grupy Artystycznej „Art-Klub”. Metodą prób i błędów rozwija swój warsztat, zwracając szczególną uwagę na staranność i precyzję. W swoich dziełach stosuje kamienie półszlachetne takie jak agat, ametyst, awenturyn czy koral. Uczestniczy w cyklicznych wystawach zbiorowych i indywidualnych.

YOUNGSTERS. SZTUKA NAJMŁODSZYCH

1–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Celem projektu „Youngsters” jest prezentowanie w poważny sposób sztuki dziecięcej, traktowanej jako równoprawnej uczestniczki sceny artystycznej, która z sukcesem funkcjonować może obok wszystkich innych zjawisk sztuki współczesnej. Wynika z przekonania, że sztuka dzieci ma pełne prawo do obecności w życiu artystycznym, na równi z pracami dorosłych twórców. W końcu ostatecznym kryterium oceny dzieła artystycznego jest krótki moment – wrażenie, jakie ten pojedynczy obraz wywiera na konkretnym odbiorcy. A w przypadku prac dzieci bardzo często stajemy oniemieli.

ZAPISANE WĘDRÓWKI

7–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47, tel. 797 024 005

Wystawa malarstwa Elżbiety Piszczek. Autorka jest absolwentką Wydziału Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, miłośniczką natury, co znajduje odzwierciedlenie w jej pracach. Próbuje tworzyć własną wizję natury, nawiązując do charakterystycznych motywów polskiego krajobrazu. Autorka przede wszystkim maluje farbami olejnymi, rysuje suchymi pastelami, piórkiem i tuszem.

W POSZUKIWANIU KOLORU

13–29 czerwca w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wystawa twórczości plastycznej uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Integracji oraz Aktywizacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych

„EMAUS”. Prace ukazują różnorodnie zainteresowania i sposoby interpretacji świata. Ważnymi tematami są przyroda i zjawiska naturalne. Autorzy posługują się różnorodnymi środkami wyrazu – od syntetycznych, uproszczonych po bogate, intensywne w materii, dekoracyjne formy. Każda praca jest zaproszeniem do doświadczenia osobistego, szczególnego wycinka świata dostrzeżonego i opowiedzianego przez autora.

(Z)RĘCZNIĘ

1 czerwca, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, frywolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy o zróżnicowanym poziomie umiejętności wymieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe wólczki i projekty.

RODZINNY PIKNIK LITERACKI I GALA WRĘCZENIA NAGRODY ŻÓLTEJ CIŻEMKI

1 czerwca, godz. 11:00–15:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Rodziny piknik literacki w ogrodzie Biblioteki Główniej. W programie: gala wręczenia Nagrody Żółtej Ciżemki i spotkanie z Justyną Bednarek oraz Niką Jaworowską-Duchlińską – twórczyniami książki *Hip, hip, kura!*, spotkanie i warsztaty prowadzone przez Katarzynę Vanevską – dziennikarkę i autorkę książki *Sztuka, rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „KARRAM-BA – moja Kraina Deszczowców”*, występ dzieci z Samorządowego Przedszkola nr 130 im. Stanisława Pagaczewskiego w Krakowie, warsztaty plastyczne dla dzieci i wiele innych atrakcji. Będzie również możliwość spotkania bibliotekarzy przebranych za bohaterów powieści Pagaczewskiego.

KONCERT CISZY

3 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór z poezją Bogusława Żurakowskiego – wybitnego literaturoznawcy, pedagoga, aksjologa, poety, profesora Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Spotkanie muzyczno-literackie zorganizowano z inicjatywy Joanny Olszewskiej-Gniadek, Renaty Pater i Izabeli Kielar z Instytutu Pedagogiki UJ. Wykonawcy: Urszula Sadowińska-Pardyak, Bożena Boba-Dyga, Andrzej Róg.

Muzyka: Faustyna Krajewska, Joanna Grandys-Wnuk.

Prowadzenie: Paweł Olszewski.
Scenariusz i reżyseria: Inka Dowlasz.

POEZJA W DRODZE, CZYLI WERSY PISANE WĘDRÓWKĄ

4 czerwca, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich oraz wieczór autorski Franciszka Habera – kapitana żeglugi wielkiej urodzonego we Lwowie, poety, pisarza, autora ponad 40 książek poetyckich. Jego

ostatnia książka to *Strofy istnienia*. Prowadzenie: Anna Stengl.

TRAWA JAK ZIELONE MIASTO

5 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy spotkania wysłuchają opowiadania Katarzyny Samosiej o radości dziecięcego poznawania świata. Następnie wykonają pracę plastyczną inspirowaną książką *Boso* – nominowaną w VI edycji Nagrody Żółtej Ciżemki.

PAPIEROWE ŻABKI

5 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy wykonają modele papierowych żab. Wykorzystane zostaną różne wycinanki, kolorowe kartony oraz inne materiały plastyczne i kreatywne. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE OTWARTEGO KOŁA AUTORÓW PRZY KRAKOWSKIM ODDZIALE ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH

5 czerwca, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie połączone z czytaniem tekstów napisanych przez członków Koła, dyskusje nad zaprezentowanymi utworami oraz wymiana doświadczeń. Spotkanie poprowadzi Danuta Perier-Berska – opiekunka Koła.

DZIECI TANZANII – SLAJDOWISKO

5 czerwca, godz. 18:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Kiabakari to mała wioska w Tanzanii. Życie jej mieszkańców oczami pracującego tam od wielu lat krakowskiego księdza Wojciecha Kościelnika przedstawi prezes Fundacji Kiabakari – Bożena Koczur. Zdjęcia, filmy, opowieści i gawędy o codziennych ucieszach oraz radościach, a czasem smutku i zmartwieniach. Niby daleko, a tak blisko...

ANTONI KROH I JEGO DOROBK

6 czerwca, godz. 12:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie Klubu Dojrzałego Czytelnika poświęcone twórczości Antoniego Kroha. Uczestnicy rozpoczną spotkanie od rozmowy o wydanej 25 lat temu książce *Sklep potrzeb kulturalnych*. Przybliżona zostanie również tematyka badań etnograficznych prowadzonych przez Kroha nad kulturą i ludźmi Karpac.

MOI WIELCY NAUCZYCIELE

6 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie jubileuszowe z Krzysztofem Miklaszewskim w 80. rocznicę urodzin pisarza, dziennikarza i reżysera filmów dokumentalnych. Teksty wspomnieniowych esejów *Moi Wielcy*

Nauczyciele o Kazimierzu Wycie i Karolu Estreicherze przeczyta Anna Lenczewska. W programie również prezentacja dwóch filmów w reżyserii Krzysztofa Miklaszewskiego: *Po prostu... Wyka* oraz *Ostatni, co tak poloneza wodził*. Spotkanie poprowadzi Wojciech Ligęza.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z EDYTĄ ŚWIĘTEK

6 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 53, os. Stalowe 12, tel. 12 644 23 52

Biblioteka Kraków i Wydawnictwo Mando zapraszają na spotkanie z Edytą Świętek oraz promocję jej najnowszej książki *Lato o smaku miłości*. Pisarka jest autorką cyklów książek *Spacer Alejki Róż* oraz *Grzechy młodości*.

DUŻE I MAŁE PRAWA DZIECI

7 czerwca, godz. 14:00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dzieci,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

Zajęcia skierowane do czytelników w wieku od 6 do 12 lat. Uczestnicy wezmą udział w prostej grze bibliotecznej oraz krótkim wykładzie połączonym z dyskusją o tym, które prawa są najważniejsze dla młodych czytelników.

DZIEŃ SYRENKI

7 czerwca, godz. 15:00–18:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Indywidualne warsztaty plastyczne z bibliotekarzem lub rodzicem wspierające u dzieci małą motorykę. Najmłodszy wykonają syrenkę z kolorowymi włosami i błyszczącym ogonem. Zostanie przygotowana też wystawa książek pełnych morskich opowieści.

GRAMY W PLANSZOWE!

7 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Rozgrywki planszowe dla dzieci od 4 lat. W czasie godzinowego spotkania najmłodszy poznają zasady dwóch lub trzech popularnych gier przeznaczonych dla tej grupy wiekowej. Następnie zagrają w nie wraz z prowadzącą. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WERNISAŻ WYSTAWY YOUNGSTERS.

SZTUKA NAJMŁODSZYCH

7 czerwca, godz. 18:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Wernisaż wystawy *Youngsters. Sztuka najmłodszych*. Celem jest prezentowanie w poważny sposób sztuki dziecięcej, traktowanej jako równoprawnej uczestniczki sceny artystycznej, która z sukcesem funkcjonować może obok wszystkich innych zjawisk sztuki współczesnej. Wynika to z przekonania, że sztuka dzieci ma pełne prawo do obecności w życiu artystycznym, na równi z pracami dorosłych twórców. W końcu ostatecznym kryterium oceny dzieła artystycznego jest krótki moment – wrażenie, jakie ten pojedynczy obraz wywiera na konkretnym odbiorcy. A w przypadku prac dzieci bardzo często stajemy oniemieli.

ZAPISANE WĘDRÓWKI

7 czerwca, godz. 19:00

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47,
tel. 797 024 005

Wernisaż wystawy malarstwa Elżbiety Piszczyk. Autorka jest absolwentką Wydziału Architektury

Wnętrze Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, miłośniczką natury, co znajduje odzwierciedlenie w jej pracach. Próbuje stworzyć własną wizję natury, nawiązuje do charakterystycznych motywów polskiego krajobrazu. Autorka przede wszystkim maluje farbami olejnymi, rysuje suchymi pastelami, piórkiem i tuszem.

GRA-MY!

8 czerwca, godz. 10:00–13:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Spotkanie dla młodzieży od 13. roku życia. Uczestnicy poznają gry planszowe, które rozwijają myślenie, uczą współpracy i pozwalają miło spędzić czas w bibliotece.

CRAFTEKA – IRIS FOLDING

10 czerwca, godz. 15:00–18:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Spotkanie dla osób dorosłych zainteresowanych rękodzielstwem, plastyką i kreatywnym spędzaniem czasu. Uczestnicy będą mogli wykonać prace plastyczne w wybranej technice, a także wymienić się pomysłami i doświadczeniami z innymi. Tematem przewodnim spotkania będzie *iris folding* – technika wykonywania wzorów z nachodzących na siebie pasków w taki sposób, aby środek wzoru tworzył *irys* – kształt przypominający przysłone fotograficzną.

PORTRET RODZINNY

10 czerwca, godz. 18:00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wernisaż wystawy, na której zaprezentowane zostaną prace wykonane przez członków rodziny Krawczyków: Annę, Krzysztofa, Annę, Małgorzatę i Agnieszkę. Wystawa łączy w sobie pięć różnych punktów widzenia, pięć wrażliwości oraz pięć odmiennych relacji z tworzeniem. Każdy z autorów wykonuje inny zawód, ale wspólną pasją jest sztuka zajmująca w ich życiu ważne miejsce.

WESOŁE ZAKOŃCZENIE ROKU SZKOLNEGO

10 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Koncert uczniów Towarzystwa Muzycznego Szkoły Podstawowej nr 164 im. bł. F. Siedliskiej w Krakowie. W repertuarze: tańce, blues, znane utwory dla dzieci, a także muzyka z filmów animowanych. Prowadzenie: Elżbieta Ptak.

ZA GÓRAMI, ZA LATAMI

11 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie wokół poezji Antoniny Sebesty, autorki tomu *Za górami, za latami*. Antonina Sebesta – doktor nauk humanistycznych w zakresie filozofii. Autorka monografii *Etyka i ethos „ludzki gór”*, szkiców z etyki życia społecznego *Kłopot z wartościami* oraz tomików: *Wykład, Skasowany krajobraz, Wystarczą wróble*. Pasjonuje się górami, jest znawczynią literatury inspirowanej Tatrami. Współpracuje z miesięcznikami „Dziki Życie” i „Sedno”. Spotkanie poprowadzi

Danuta Perier-Berska. Słowo krytyczne przedstawi Marcelina Koncewicz. Spotkanie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich.

Z KSIĄŻKĄ ZA PAN BRAT

12 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia czytelnicze skierowane do dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Najmłodsi wysłuchają fragmentów książki *Dżok: legenda o psiej wierności* Barbary Gawryluk, wezmą udział w rozwiązywaniu zagadek i łamigłówek oraz zilustrują poznaną historię.

MOJA WYMARZONA PODRÓŻ

12 czerwca, godz. 17:00–18:30

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d, tel. 797 301 009

Zajęcia edukacyjno-plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 9 lat. Uczestnicy podsumują cykl spotkań, wezmą udział w quizach i konkursach sprawdzających ich wiedzę, przedstawią wybrane przez siebie miejsce na Ziemi i wykonają pracę plastyczną. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

PAPIEROWE SAFARI

12 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 52, os. Na Stoku 1, tel. 505 299 818

Zajęcia dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat stanowiące połączenie warsztatów plastycznych z ćwiczeniami ruchowymi z wykorzystaniem dysków sensorycznych. Uczestnicy wykonają lwa i zebra z papieru. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 52.

KIM JEST WITRAŻYSTA?

12 czerwca, godz. 17:30

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Podczas spotkania dzieci dowiedzą się, kim jest witrażysta i z jakich materiałów wykonuje swoje prace. Każdy uczestnik będzie mógł wykonać witraż z kartonu i kolorowej bibuły. Do stworzenia pracy będzie można użyć gotowych wzorów inspirowanych roślinami lub z pomocą prowadzącej zaprojektować własny witraż.

ŁAWUTARIS, CZYLI SKRZYPEK. ŚLADAMI STEFANA „KORORA” DYMITERA

12 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski z Anną G. Piotrowską. Podczas spotkania wystąpi wielu znamienitych gości, świadków czasów opisanych w książce, zaprezentowane zostaną materiały muzyczne i filmowe. Prowadzenie: Jacek Chruściński.

MOJE CIAŁO – NIESAMOWITA MASZYNA

13 czerwca, godz. 10:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 414 49 55

Zajęcia na temat ludzkiego ciała dla dzieci w wieku od 4 do 7 lat. Uczestnicy poznają ciekawostki na temat części ciała i szkieletu oraz organów wewnętrznych człowieka. Dowiedzą się, jaką długość mają ludzkie jelita i zobaczą, jak widzą osoby noszące okulary. Na podstawie zdobytych informacji spróbują wydstać się z wesołego miasteczka, rozwiązując zagadki psotnego

klauna. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 8.

W POSZUKIWANIU KOLORU – WERNISAŻ

13 czerwca, godz. 11:00

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wernisaż wystawy twórczości plastycznej uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Integracji oraz Aktywizacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych „EMAUS”. Prace ukazują różnorodne zainteresowania i sposoby interpretacji świata. Ważnymi tematami są przyroda i zjawiska naturalne. Autorzy posługują się różnorodnymi środkami wyrazu – od syntetycznych, uproszczonych po bogate, intensywne w materii, dekoracyjne formy. Każda praca jest zaproszeniem do doświadczenia osobistego, szczególnego wycinka świata dostrzeżonego i opowiedzianego przez autora.

LEPSZY GATUNEK.

PSIO-LUDZKIE HISTORIE

13 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie autorskie z Marcinem Wilkiem – dziennikarzem, publicystą, krytykiem, tłumaczem, redaktorem, konsultantem i kuratorem programów literackich. *Lepszy gatunek. Psio-ludzkie historie* to reportaż i esej – historia relacji dwóch najbardziej zaprzyjaźnionych na świecie gatunków. Spotkanie poprowadzi Anna Marchewka.

ODWIEDZINY W DOMU PĘTELKÓW. CO SŁYCHAĆ U JADZI?

14 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 414 49 55

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli głośne czytanie dla dzieci w wieku do 7 lat. Mali czytelnicy będą mogli się dowiedzieć, jak Jadzia radzi sobie z chorobami i co to jest inhalator, a także kim jest niania i czy można się z nią fajnie bawić. Będzie też można wykonać pracę plastyczną, np. kolorową lamę, babeczkę lub latającą raketę, a także obejrzeć książki sensoryczne.

HŁASKO – PISARZ PRZEKŁĘTY CZY NIEROZUMIANY? DYSKUSJA NAD POSTACIĄ I TWÓRCZOŚCIĄ MARKA HŁASKI

14 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy poznają sylwetkę Marka Hłaski – pisarza określanego mianem buntownika i przeklętego, porozmawiają także o jego twórczości. Wydarzenie organizowane w ramach obchodów Roku Marka Hłaski. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

JAROSLAW RUDIŚ W KRAKOWIE

14 czerwca, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Biblioteka Kraków, Czeskie Centrum w Warszawie, Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, wydawnictwo Książkowe Klimaty oraz Goethe-Institut zapraszają na spotkanie z czeskim pisarzem Jaroslavem Rudišem. Rozmowę z pisarzem poprowadzi Tomasz Zaród

z wydawnictwa Książkowe Klimaty, a tłumaczenia podejmie się dr Jitka Bieleń z Instytutu Filologii Słowińskiej UJ. W czasie rozmowy pojawią się nawiązania do kilku książek pisarza oraz jego zamiłowania do kolei.

PERON LITERACKI

14 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Uroczyste podsumowanie sezonu warsztatów twórczych. Spotkanie dla uczestników „Peronu literackiego”, sympatyków, mistrzów i przyjaciół. Uczestnicy przeczytają wiersze, poznają powakacyjne plany, wysłuchają słowa krytycznego Michała Piętniewicza oraz muzyki w wykonaniu Jarka Kąkola. Na gości będą czekać nowości wydawnicze Stowarzyszenia Pisarzy Polskich oraz wydawnictwa Biblioteki Kraków.

(Z)RĘCZNIĘ

15 czerwca, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, frywolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy o różnicowanym poziomie umiejętności wymieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe włóczki i projekty.

SPACER PO GOTYKU

15 czerwca, godz. 11:00

Filia nr 57, ul. ks. J. Meiera 16c, tel. 505 699 612
Godzinny spacer po osiedlu Gotyk oraz Górcie Narodowej, który poprowadzi Konrad Myślik – autor książek *Nieznany portret Krakowa*, *Spacerownik krakowski* oraz scenariuszy programów telewizyjnych, radiowych i muzealnych, a także członek Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

ŚWIĘTO DZIELNICY III PRĄDNIK CZERWONY

15 czerwca, godz. 15:00–19:00

Stadion Klubu Sportowego Wieczysta,
ul. K. Chałupnika 16

Biblioteka Kraków zaprasza do odwiedzenia swojego stoiska w czasie Święta Dzielnicy III. W programie: bajkowa wykreślanka „Literackie łamigłówki”, krzyżówka „Znam Kraków”, warsztaty origami, akcja wymiany książek, literacka fotobudka.

XX RODZINNA IMPREZA PLENEROWA

16 czerwca, godz. 15:00–19:30

ul. Facimiech 32

Filia Pod Kawką (nr 44) zaprasza do odwiedzenia stoiska Biblioteki Kraków w czasie XX Rodzinnej Imprezy Plenerowej zorganizowanej przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Na Kozłowie” i Miasto Kraków. Bibliotekarze zapraszają do udziału w warsztatach plastycznych, grach i zabawach literackich.

WIANKI

17 czerwca, godz. 16:00–17:30

Filia nr 6, al. I. Daszyńskiego 22,
tel. 12 423 24 26

Warsztaty dla dzieci w wieku od 4 do 10 lat przygotowane z okazji Nocy Kupały i święta wianków. Uczestnicy wysłuchają krakowskiej opowieści, a następnie wykonają wianek, ozdabiając go kwiatami z bibuły. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 6.

BŁĘKITNA RYBKA

17 czerwca, godz. 17:00–18:30

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty haftu matematycznego dla dzieci powyżej 7 lat. Uczestnicy nauczą się wyszywać rybki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

PRZYJACIEL GRZESZNIKÓW.

BOGA PORTRET WŁASNY

17 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski ks. Grzegorza Strzelczyka na temat książki *Przyjaciel grzeszników. Boga portret własny*. Grzegorz Strzelczyk jest doktorem teologii dogmatycznej, autorem licznych publikacji i książek. W spotkaniu wezmą udział publicysta Janusz Poniewierski oraz Piotr Słabek – redaktor naczelny Wydawnictwa M.

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI

18 czerwca, godz. 14:00–15:30

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d, tel. 797 301 009

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy omówią książkę Wojciecha Kuczoka *Czarna*. Tytułowa Czarna to mała miejscowość, w której mieszka rodzina Maryški i Jeremiego. Historia oparta na tragicznych wydarzeniach z 2001 roku. Jakich? Przekonajcie się, uczestnicząc w spotkaniu. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

TAPPI RADZI SOBIE Z BURZĄ

18 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Zajęcia z elementami biblioterapii dla dzieci od 5. roku życia. Uczestnicy wysłuchają fragmentu opowiadania o wikingu Tappim, porozmawiają o różnych zjawiskach pogodowych i wezmą udział w zabawie.

SŁOWA Z KRAKOWA, CZYLI KRÓLEWSKIE I NIEKRÓLEWSKIE ROZMOWY O JĘZYKU

18 czerwca, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Chcemy poprzyglądać się słowom wędrującym po Krakowie, ale i po innych częściach Polski. Słowom, które w innych regionach mają swoje leksykalne bliźniaki albo wręcz wielorazki. Tematem spotkania będą feminatywy, czyli żeńskie formy gramatyczne. Spotkanie poprowadzą: dr Agnieszka Staniszevska-Mól (językoznawczyni, dyrektorka Biblioteki Kraków) oraz dr Artur Czesak (językoznawca, dialektolog, sympatyk regionalizmów). Gościem specjalnym

będzie prof. Magdalena Smoczyńska (psycho-lingwistka, specjalistka w dziedzinie rozwoju językowego dzieci polskich). Wydarzenie organizowane pod patronatem Radia Kraków.

BIESIADA POETYCKA

LETNIE KONWENANSE

18 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

W autorskim repertuarze wystąpią gościnnie: poetka Katarzyna Miarczyńska-Kłeczek i bard Piotr Kłeczek z Chrzanowa oraz śpiewający i grający poeci krakowscy: Alicja Tanew i Robert Marcinkowski. Utwory zaprezentują: Marzena Dąbrowa-Szatko, Irena Dukalska, Adriana Jarosz, Małgorzata Kulisiewicz, Grażyna Potoczek, Joanna Słodyczka, Leszek Cadet, Andrzej Dąbrowski i Joachim Neander. Prowadzenie: Magdalena Węgrzynowicz-Plichta.

ZAGRAJ W BOMBAK Z HENIUTKIEM. ROZEGRAJ PARTIĘ NA TRÓJKĄTNYCH POLACH

19 czerwca, godz. 16:00–18:00

Filia nr 1, ul. J. Dietla 80/82, tel. 12 429 34 30

Cykliczne spotkania w przedostatnie środowe popołudnie każdego miesiąca dla osób w wieku powyżej 16 lat. Gra planszowa na oryginalnej, ręcznie robionej drewnianej planszy. Nauka podstaw gry, rozegranie partii, rozmowa o historii gry. Rozgrywka przewidziana dla maksymalnie dwóch osób. Biblioteka oferuje możliwość zagrania z pracownikiem biblioteki, który ukrywa się pod pseudonimem Heniutek i gra już od ponad dekady. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 1 do 18.06.2024 roku.

DZIEŃ KOTA GARFIELDA

19 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książek o kocie Garfieldzie, poznają jego zwyczaje żywieniowe, sposoby dobrego odżywiania się, a następnie wykonają pracę plastyczną.

BAJKI KODOWANKI – KODOWANIE DLA NAJMŁODSZYCH

19 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty czytelnicze dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy zapoznają się z prostym kodowaniem (kolory, linie), rozkodują puzzle z ilustracjami z bajek oraz wezmą udział w rozmowie kierowanej o bajkach i kodowaniu. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

KOMPOZYCJE KWIATOWE

19 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Zajęcia manualne dla seniorów z cyklu „Środek motka”. Uczestnicy wykonają prace plastyczne z różnych materiałów. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dorosłych Filii nr 56.

STARTUJEMY DO FRANCJI, WIELKIEJ BRYTANII I CHIN

19 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86
Wydarzenie inaugurujące realizację projektu „Odlotowe podróże po literaturze”. Zajęcia edukacyjne przede wszystkim dla rodzin z dziećmi oraz seniorów przygotowane przez pracowników Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport. Specjaliści opowiedzą o planowaniu i zasadach podróżowania do Francji, Wielkiej Brytanii oraz Chin, a także o regułach poruszania się po lotnisku. Uczestnicy dowiedzą się też, jakich pamiątek nie wolno przywozić z tych krajów. Projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

DZIENNIKARKI, PISARKI, KOBIETY

19 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Gośćmi spotkania będą Katarzyna Kachel – filolożka, dziennikarka, redaktorka, szefowa „Magazynu Piątek” „Dziennika Polskiego”, autorka książki *Wszystkie moje straty. O ciąży, traumie i odzyskanym życiu* oraz Katarzyna Kobylarczyk – dziennikarka, reporterka, pisarka, autorka wielu książek, m.in. *Ciało. Hiszpania kradnie swoje dzieci*, nagrodzonej Krakowską Książką Miesiąca (marzec 2024), długoletnia współpracowniczka Małopolskiego Instytutu Kultury. Spotkanie poprowadzi redaktor Magdalena Maliszewska.

PSI BOHATEROWIE

20 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia animacyjno-czytelnicze dla dzieci od 6. roku życia. Uczestnicy poznają psich bohaterów, poznają ciekawostki o psich przyjacielach, wezmą udział w zabawach tematycznych i wykonają pracę plastyczną. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

PREZENT DLA TATY

20 czerwca, godz. 17:00–18:30

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty origami dla dzieci powyżej 7 lat. Uczestnicy nauczą się składać samochodziki i pudełeczka, które mogą być prezentem z okazji Dnia Taty.

MADE IN JAPAN 3

20 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Projekcja zdjęć Roberta Marcinkowskiego wykonanych w Japonii we wrześniu 2023 roku. Wątki prezentacji obejmują m.in. architekturę współczesną z infrastrukturą antysejsmiczną i inżynierią komunikacji, architekturę historyczną, duchowość i architekturę sakralną, geografie i krajobrazy, historię, sztuki plastyczne i ogrody, sztukę kulinarną, a także kulturowe bogactwo i odmienność czyniące Japonię tak atrakcyjną w oczach polskiego odbiorcy.

PRZY RODZICACH NIE PARLOWAĆ... – SPOTKANIE Z ALEKSANDRĄ SUŁAWĄ

24 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 45, ul. L. Teligi 24, tel. 797 024 019

Spotkanie dla dorosłych z Aleksandrą Suławą – autorką książki *Przy rodzicach nie parlować. O polskich powrotach z Francji*. Jest to reportaż, w którym autorka przedstawia historie polskich Francuzek i Francuzów, świadków i uczestników burzliwych przemian, które wydarzyły się w XX wieku w Europie. Tydzień francuski realizowany w ramach projektu „Odlotowe podróże po literaturze” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

GŁOŚNE CZYTANIE

25 czerwca, godz. 11:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Głośne czytanie w ogrodzie Biblioteki Głównej adresowane do dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Uczestnicy spotkania wysłuchają fragmentów książki *Życie listka* Pauliny Płatkowskiej.

FRANCJA ELEGANCJA – SPOTKANIE Z GRZEGORZEM STRZEBOŃSKIM

25 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13d, tel. 797 301 009

Spotkanie dla rodzin z dziećmi z Grzegorzem Strzebońskim – autorem książki *Co warto wiedzieć o krajach, czyli Francja elegancja*. Uczestnicy poznają najciekawsze miejsca Francji, typowe zwyczaje, charakterystyczne zwierzęta, a także tradycyjne jedzenie, tańce i ubiory. Tydzień francuski realizowany w ramach projektu „Odlotowe podróże po literaturze” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

PREZENTACJA 52. NUMERU ALMANACHU KRAKOWSKIEJ NOCY POETÓW

25 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

W Almanachu opublikowane zostały wiersze poetów z Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich, zmarłych członków tego Oddziału, gości (poeci z innych oddziałów ZLP i autorzy współpracujący z KO ZLP) oraz członków Otwartego Koła Autorów prowadzonego przez Oddział ZLP w Krakowie. Redaktorem publikacji jest Danuta Sułkowska. Spotkanie poprowadzą Danuta Sułkowska i Anna Pituch–Noworolska. Spotkanie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich.

DZIEŃ SMOKA

26 czerwca, godz. 15:00–18:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Indywidualne warsztaty plastyczne z bibliotekarzem lub rodzicem wspierające u dzieci małą motorykę. Najmłodszy z papierowych talerzyków wykonają latającego smoka. Zostanie też przygotowana wystawa książek o fantastycznych stworzeniach.

JOGABAJKA

26 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy spotkania wysłuchają fragmentów opowiadania z książki *Bose stópkki: joga dla dzieci*. Bajkowa opowieść będzie okazją do ćwiczenia siły, równowagi i koncentracji.

PAPIEROWE ŻABKI

26 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy wykonają modele papierowych żab. Wykorzystane zostaną różne wycinanki, kolorowe kartony oraz inne materiały plastyczne i kreatywne. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

PARYŻ NIEZNANY, CZYLI TYCH MIEJSC NIE ZNAJDZIESZ W PRZEWODNIKACH

26 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Spotkanie z Michałem Szulimem – blogerem, podróżnikiem i autorem książki *Miejsce za miejscem, czyli podróży małych i dużych... ciąg dalszy*. W czasie spotkania podróżnik zaprezentuje zdjęcia z wyjazdów do Francji. Tydzień francuski realizowany w ramach projektu „Odlotowe podróże po literaturze” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

WIDOKI

26 czerwca, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski Marty Kwaśnickiej wokół książki *Widoki*. Autorka jest laureatką prestiżowych nagród literackich, m.in. Nagrody Literackiej im. Marka Nowakowskiego za książkę *Pomyłka*. Jej twórczość charakteryzuje się głębią i spojrzeniem na kondycję człowieka i jego relacje z otaczającym światem. Powieść *Widoki* jest portretem zbiorowym – analizą postaw charakterystycznych dla środowiska inteligencji i pokolenia dzisiejszych trzydziściolatek i czterdziściolatek.

PODRÓŻ Z MAŁYM KSIĘCIEM – WARSZTATY

27 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Warsztaty dla rodzin z dziećmi w wieku od 5 do 9 lat przygotowane na podstawie książki *Mały Książę*. Zajęcia poprowadzi Rokszana Kociotek–Kaszyńska – socjolog, pedagog, bibliotekarz i bajkoterapeuta. Tydzień francuski realizowany w ramach projektu „Odlotowe podróże po literaturze” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

DARY NATURY. NIEPOWTARZALNA BIŻUTERIA Z MINERAŁAMI I KAMIENIAMI PÓLSZLACHETNYMI

27 czerwca, godz. 17:00–19:00

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Finisaż wystawy. Bożena Nowak – wieliczanka, była urzędniczka państwowa, niespokojny duch i społecznik. Od 2012 r. jest członkinią Wielickiej Grupy Artystycznej „Art-Klub”. Metodą prób i błędów rozwija swój warsztat, zwracając szczególną uwagę na staranność i precyzję. W swoich dziełach stosuje kamienie półszlachetne takie jak agat, ametyst, awenturyn czy koral. Uczestniczy w cyklicznych wystawach zbiorowych i indywidualnych.

Krakowska
Książka
Miesiąca

SPOTKANIE Z LAUREATKĄ NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

27 czerwca, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie z Magdą Huzarską-Szumiec – laureatką nagrody Krakowska Książka Miesiąca – i wręczenie nagrody za książkę *Niusia z Listy Schindlera. Historia ocalenia*. Autorka opisuje niezwykle losy Niusi Horowitz – jednej z ostatnich żyjących osób uratowanych przez Oskara Schindlera, a także bohaterki *Listy Schindlera* Stevena Spielberga. Rozmowę poprowadzi Krzysztof Zajas.

LITERACKIE WARSZTATY OULIPIAŃSKIE WOKÓŁ TWÓRCZOŚCI GEORGES'A PERECA

28 czerwca, godz. 17:00

Filia nr 3, pl. J. Nowaka–Jeziorańskiego 3,
tel. 12 618 91 81

Warsztaty potencjalne wokół twórczości Georges'a Pereca, które poprowadzą René Koelblen i Stanisław Waszak – tłumacze książki *Zniknięcie*. Jest to ponad 300-stronicowa powieść detektywistyczna napisana bez użycia litery E. Tłumacze przybliżą twórczość Georges'a Pereca, opowiedzą o innych przedstawicielach grupy Oulipo, o książce i trudnościach związanych z jej przekładem, a także zaproszą do wspólnych „ćwiczeń”. René Koelblen i Stanisław Waszak są tłumaczami literatury oraz piosenek z języka francuskiego, w 2023 roku otrzymali nagrodę im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego oraz nominację do Nagrody Literackiej Gdynia za przekład *Zniknięcie*. Tydzień francuski realizowany w ramach projektu „Odlotowe podróże po literaturze” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

SPACER LITERACKI

29 czerwca, godz. 11:00

Zbiórka pod Domem Literatów, ul. Krupnicza 22 Kraków – miasto o wspaniałej historii, pięknej architekturze i niepowtarzalnej atmosferze. Długie, majowe spaceru pachnącymi bżem Plantami, czarna kawa pita w zadymionych, ciemnych

kawiarniach, teatry o długiej tradycji. W Krakowie inspiracje wiszą w powietrzu. Nic więc dziwnego, że od wieków to właśnie tutaj mieszkali i tworzyli najwybitniejsi polscy pisarze i poeci. Najlepszym dowodem na istnienie wyjątkowego dla artystów mikroklimatu jest fakt, że to tu między 1993 a 2004 rokiem, w odległości 4 km od siebie, mieszkało dwoje laureatów Literackiej Nagrody Nobla. Chcesz wiedzieć, jak żyli i gdzie mieszkali twórcy, o których słyszymy na lekcjach języka polskiego? Zobaczycie miejsca, w których umieszczona została akcja bestsellerów? Co czytać, żeby w Krakowie zakochać się jeszcze bardziej? Przyjdź i dowiedz się, dlaczego w 2013 roku Kraków otrzymał tytuł Miasta Literatury UNESCO! Spacer poprowadzi Alicja Ziolo. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

PIKNIK FRANCUSKI

29 czerwca, godz. 11:00–16:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Finałowe wydarzenie tygodnia francuskiego. W programie między innymi warsztaty *Elegancja Francja*, pokaz i warsztaty tańców dworskich, przedstawienie teatralne, występ mima z Instytutu Francuskiego w Krakowie, warsztaty plastyczne, gry i zabawy. Na pikniku będzie można też spotkać postaci z *Małego Księcia* oraz zapoznać się z ofertą Wydawnictwa Lokator. Piknik francuski realizowany w ramach projektu „Odlotowe podróże po literaturze” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Muzeum Armii Krajowej
im. gen. Emila Fieldorfa „Nila” w Krakowie
zaprasza na nową wystawę czasową

POECI PODZIEMIĄ

słowo i czyn

od 05.06.2024 r.
do 02.10.2024 r.

w siedzibie Muzeum AK
przy ul. Wita Stwosza 12
w Krakowie

MUZEUM AK - INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA I WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

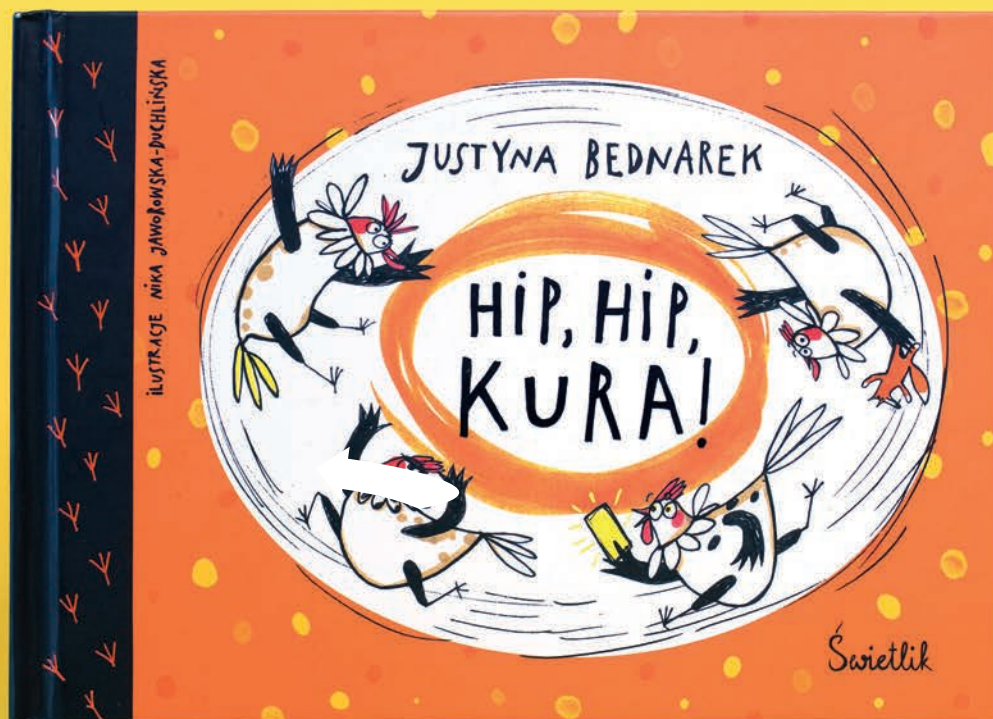

ALEKSANDER MISZALSKI
PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
ZAPRASZA

Ogólnopolski Konkurs Literacki

Nagroda Żółtej Cizemki

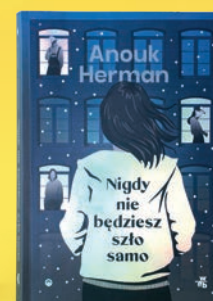
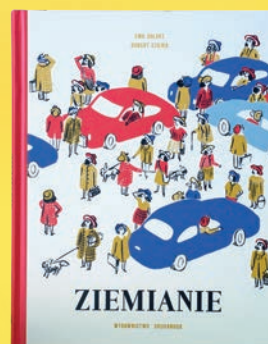
za książkę dla dzieci i młodzieży wydaną w 2023

Justyna Bednarek
ilustracje **Nika Jaworowska-Duchlińska**

**LAUREATKI
VIII EDYCJI**

**POZOSTAŁE
NOMINACJE**

NAGRODĘ FUNDUJE MIASTO KRAKÓW

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA